ԺԳ. ՏԱՐԻ 3709 (Ն. Տ.) 8 ՅՈՒԼԻՍ 1896 26 ՅՈՒՆԻՍ 1896 26 ՄՈՒՀԱՐՐԵՄ 1314 ՉՈՐԵՔՇԱԲԹԻ

20 ՓԱՐԱ.

ՆԱՄԱԿ ԿԱՄ ՈՐ ԵՒ ԻՑԷ ԳՐՈՒԹԻՒՆ ՊԷՏՔ Է ՈՒՂՂԵԼ
ԱՌ ԽՄԲԱԳՐՈՒԹԻՒՆ
ԱՐԵՒԵԼՔ ՕՐԱԳՐԻ
Ղալաթիա, Կ. Պոլիս

درعلیه‌ده غلطه‌ده آره‌ولك غزته‌سی اداره‌سنه

Direction du journal AREVELK
Galata, CONSTANTINOPLE

ԱՐԵՒԵԼՔ
ՕՐԱԳԻՐ
Քաղաքական եւ Ազգային

20 ՓԱՐԱ.

ԲԱԺԱՆՈՐԴԱԳՐՈՒԹԻՒՆ

Կ. Պոլսոյ համար	Տարեկան	դահեկան	արծաթ	150
» »	Վեցամսեայ	»	»	75
» »	Եռամսեայ	»	»	40
Օտար երկիրներէ	Տարեկան	Ֆրանք		56
» »	Վեցամսեայ	»		28
Ընծիր թուղթի վրայ մասնաւոր ազդեր.	Տարեկան	Օսմ. Ոսկի		2
Գաւառաց թղթատարի ծախք միօրինակ		Դրուշ		50

Խմբագրութեան ուղղուած նամակ կամ այլ գրութիւն ետ չի տրուիր։

Les annonces sont reçues
AUX BUREAUX DU JOURNAL

Հետեւեալ տան ազդագրական միջնորդներով ազդուած
Schiff, Srpek & Comp. à Vienne (Autriche)

ԱԿԱԴԵՄԻԻՆ ՇՈՒՐՋԸ

Ֆրանսական Ակադեմիին մէջ երեք բաց աթոռներ կան այս պահուս. Ալեքսանդր Տիւմայի, Լէօն Սէյի և Ժիւլ Սիմոնի։ Առաջինին համար բուռն պայքար մը մղեցին արդէն Էմիլ Զօլա և փաստաբան Պ. Պառպու, առանց ոչ մին յաջողելու մեծամասնութիւն շահիլ. ու քուէարկութիւնը մնաց նոյեմբերին, յորում յաջորդաբար պիտի կատարուին երեք ընտրութիւնները։ Լէօն Սէյի յաջորդը նշանակուած կը համարուի այժմէն. ակադեմականները համաձայնած են Պ. Ալպէր Վանտալի վրայ, երիտասարդ պատմագիր մը, հեղինակ Նափոլէօն և Աղեքսանդր գրքին որուն Ակադեմին նուիրած է իր մեծագոյն մրցանակը։ Այն օրն իսկ ուր ներկայացաւ Պ. Վանտալ, իբրեւ ընտրուած նկատուեցաւ. քառասնեակ քուէ ապահովուած է իրեն արդէն. ենթադրողներ կան որ թերեւս միաձայնութեամբ ընտրուի, ու հազուադէպ է։

Ժիւլ Սիմոնի յաջորդին ընտրութիւնն ալ երկար պայքարի մը առիթ չի պիտի տայ. կերեւայ թէ այդ աթոռը պիտի մնայ Ֆրանսիզ Շառմի։ Ծագանգաւոր հրապարակագիրը որ կաշխատակցի Ռըվիւ տը տէօ Մոնտին և Տէպային, ասկից առաջ մրցակից եղած էր Անաթօլ Ֆրանսի որ յաղթանակը տարաւ, բայց ինքն ալ այնքան քուէ ստացած էր որ իր պարտութիւնը ապագայ յաջողութեան մը նախագուշակը նկատուեցաւ։ Այս անգամ իրեն դէմ պիտի գտնէ Պ. Պառպուն, բայց ակադեմականները սա համոզումը գոյացուցած են որ եթէ Ժիւլ Սիմոն իր կենդանութենէն նշանակած ըլլար իր յաջորդը, ապահովապէս Ֆրանսիզ Շառմը ցոյց պիտի տար. «քառասնից կաճառին» աւանդութիւններու կարգէն է այս տեսակ պատճառաբանութիւններով որոշում տալը. երբ Ժիւլ Լըմէդր ընտրուեցաւ ստուար մեծամասնութեամբ, ոչ միայն իր գրական մեծ արժանիքին շնորհիւ էր, այլ նաեւ անոր համար որ Վիքթոր Տիւրիւ՝ մեռնելէ առաջ՝ զինքը յանձնարարած էր իր պաշտօնակիցներուն։

Մեծագոյն պայքարը պիտի մղուի Տիւմա Որդիի աթոռին շուրջը որուն թեկնածու կը մնայ Լօթի հեղինակը. իրաւ է թէ չի կարծուիր որ Զօլա, հակառակ իր համբաւին ու տաղանդին և անխախտ թեկնածութեան, յաջողի մեծամասնութիւն մը ձգել իր կողմը. բայց Ակադեմիան անկից հրաժարելու համար, պէտք ունի զօրաւոր ընտրելի մը գտնելու և այդ ընտրելին Ալֆոնս Տօտէն է։ Մնաց որ, Ալֆոնս Տօտէ չի յօժարիր բնաւ ընտրելի ներկայանալ, և ասոր համար իր պատճառներն ունի։ Իբր տասը տարի առաջ, իր բարեկամներուն խնդրանքով, այդ փառասիրութիւնն ունեցած էր. կերաշխաւորէին զինքը թէ պիտի յաջողի. այս համոզմամբ, իր դիմումներն ընելու վրայ էր, երբ նշմարեց որ կրնար նաեւ պարտութիւն մը կրել. Նոր թեկնածութիւններ կը կազմուէին իր դէմ. այս պարագան բաւական եղաւ իր առաջին եռանդը մարելու։ Լավիզի մէկ խօսքը սթափեցուց զինքը.

—Ինքզինքդ փնտռել տուր, ըսաւ հռչակաւոր զաւեշտագիրը։

Տօտէ գնաց Քամիլ Տուսէն գտնելու։

—Մարդ կրնայ միշտ Ակադեմիին համնիլ, պատասխանեց սա, երբ յարատեւութեամբ կը ջանայ անոր։ Ես միջակ կարողութեան տէր մէկն եմ, և սակայն ընտրուեցայ. դուք ալ օրին մէկը կրնաք ընտրուիլ։

Ճէքի հեղինակը այնքան զգածուեցաւ այս խօսքէն որ վէպ մը գրելու ներշնչումն ունեցաւ, Անմահը։ Եւ որովհետեւ չէր կրնար այդ վէպը հրատարակել ու միեւնոյն ատեն թեկնածու ըլլալ ակադեմականութեան, լաւագոյն որոշեց իր այս վարանոտ բաղձանքը զոհել հեղինակութեանը։ Ցայտարարեց թէ «ինք ընտրելի չէ ու չի պիտի ըլլայ բնաւ»։ Շատ չանցած վէպը երեւցաւ անդունդ մը բանալով Ակադեմիին և իրեն միջեւ, դէթ որքան ատեն որ պիտի ապրէր Քամիլ Տուսէ։

Տարիներ անցան առանց այս կացութիւնը բարեփոխուելու. ատեն ատեն, նորերու խումբին մէջ ցաւի արտայայտութիւններ կը լսուէին Տօտէի այս մեկուսացմանը համար. յետոյ, Քամիլ Տուսէ մեռաւ. Ակադեմին որ բաւական ատենէ հետէ սկսած էր ներքին փոփոխութիւններ կրել, սկսաւ «երիտասարդանալ», նոր ձգտումներ ունենալ որոնք արտայայտուեցան նշանակալից ընտրութիւններով։ Տօտէ ինքն իսկ ըմբռնեց թէ այն պատճառները որոնք հեռու կը պահէին զինքը կաճառէն, այլեւս գոյութիւն չունէին։ Տիւմա Որդիի մահէն անմիջապէս ետք, ակադեմական շրջանակներու մէջ սկսաւ խօսուիլ Տօտէի ընտրելութեանը վրայ, իբրեւ յաջորդ մեծանուն վիպասանին. բարեկամներ միջամտեցին, մինչեւ իսկ առաջարկեցին որ զինքը ազատ պիտի համարին «քառասուն անմահներու» կանխաւ տալիք այցելութենէն. բաւական էր որ գրաւորապէս յայտնէր իր ընտրելութիւնը։

Այս բոլոր համակրական դիմումներուն առջեւ, Ալֆոնս Տօտէ դեռ վարանոտ կը մնայ. կը մտածէ թէ Ակադեմին անդամակցութիւնը նոր բան մը պիտի կրնա՞յ աւելցնել իր գրական փառքին վրայ. Պալզաք, Միշլէ, Օկիւստէն Թիէռի անոր չի մասնակցելով բան մը չի կորսնցուցին։ Ցետոյ, նամակը կայ, հռչակաւոր նամակը զոր պէտք է գրել. ինչ ստորնութիւն իր համբաւը ունեցող գրագէտի մը համար եթէ զայն գրելէ ետք չընտրուէր, թէեւ անհաւանական է այս։

Տօտէի ընտրութեան բացառիկ կարեւորութիւն կընծայուի, ոչ միայն իր արժանիքին համար, այլ որովհետեւ Զօլայի դէմ պիտի հանեն զինքը. ուժին դէմ պէտք է ուժ մը մղել։

ՄԱՏԵՆԱԳՐԱԿԱՆ ԱՇԽԱՐՀԷՆ

Այս օրերս Օքսֆորտի մէջ լոյս տեսաւ անգլիարէն հրատարակութիւն մը, «Արեւելեան և Արեւմտեան Պատարագամատոյցք», որուն առաջին հատորին մէջ հեղինակը, Պ. Պրայթմէն, ներածութեամբ մը կը խօսի Ասորիքի, Եգիպտոսի, Պարսկաստանի և Բիւզանդիոնի ծէսերուն վրայ և կը հրատարակէ յիշեալ ծէսերու այլ և այլ պատարագամատոյցներն անգլիարէն թարգմանութեամբ. միայն յունարէն պատարագներուն բնագիրը դրուած է։ Բիւզանդեան կարգին մէջ կը դնէ Հայոց պատարագամատոյցը, խորհրդատետրներու և այլ եկեղեցական գրեանց հրատարակութիւններուն և ձեռագիրներուն վրայ համառօտ տեղեկութիւններով, առանց ո՛ր և է քննութեան բնագրաց։ Բուն գործին մէջ կ՚երեւի մեր պատարագամատոյցի անգլիարէն թարգմանութիւնը։

Հայոց պատարագամատոյցին պատմութիւնն ու քննութիւնը, հանդերձ բնագրաւ այլ և այլ պատարագներու որոնք կը գտնուին ձեռագրաց մէջ, տարւոյս վերջերը լոյս պիտի տեսնեն Վիեննայի Մխիթարեանց տպարանէն, իբր 600 էջէ բաղկացած մեծ հատորով մը։

* *

Պ. Գրիգոր Խալաթեանց հրատարակեր է ի Մոսկուա, հանդուցեալ Մ. Էմինի Հայոց դիցաբանութեան, հնախօսութեան և մատենագրութեան վրայ 1858 էն 1884 հրատարակած այլ և այլ երկասիրութեանց նոր տպագրութիւնը, մէկ հատորի մէջ ամփոփուած։ Ասոնց մէջ կան քանի մը անտիպ դրուածներ ալ։ Պ. Խալաթեանց միեւնոյն ատեն հրատարակած է ընդարձակ ուսումնասիրութիւն մը Մ. Խորենացւոյ վրայ։

Պ. Խալաթեանց, Լազարեան ճեմարանի բազմահմուտ ուսուցիչը, վերջերս Բեդրսպուրկի համալսարանին մէջ ստացաւ «Հայոց գրականութեան Մագիստրոսի» աստիճան։ Յունիսի սկիզբը Թիֆլիզ հասեր է ուսկից Էջմիածին կ՚ուղեւորի։

ԵԿԵՂԵՑԱԿԱՆԻ ՄԸ ԿԱՐԾԻՔԸ
«ՄԱՍԻՍ»Ի ՆԿԱՏՄԱՄԲ

Բանասէրին ու ժողովուրդին հաւասարապէս օգտակար կ՚ըլլայ կրօնական թերթը, երբ սա կը խօսի անոնց՝ Աւետարանի ճշմարտութիւնը, բարոյականը, երբ կը դարձնէ զինքը տգիտութենէ ի գիտութիւն ճշմարտութեան, ըստ Ս. Գրոց վարդապետութեան և ըստ նախնեաց հաւատոյ, անվեհեր քարոզութեամբ։

Սրտանց Դպրեվանքին միաբանութեան խմբագրութեամբ հրատարակուող Մասիսին մէջ հմուտ գրիչներ, իմաստասիրական ու եկեղեցական-պատմական ատաղձներով բեղուն մտքեր կ՚արտայայտուին. վարժապետն ու աշակերտը կը խօսին մեզ մեր հաւատքին, մեր եկեղեցւոյն նուիրապետութեան, մեր մոլորութեան ու մոլեկան, մեր առաքինութեան, մեր կեղծիքներուն վրայ. պիտի ձաղկեն նախապաշարումները, պիտի հրապուրեն մտքերը Աւետարանի վարդապետութեամբ, պիտի խօսին աւելորդին ու անհրաժեշտին վրայ և պիտի գրեն Եկեղեցւոյ բարեզարդութեան ու բարեկարգութեան վրայ, որ առէպ կը յեղյեղուի ամենէն։

Լաւագոյն պիտի լինի եթէ Ազգ. Պատրիարքարանն ալ իր պատրաստած «եկեղեցական բարեկարգութեան ծրագիրը» հրատարակէ Մասիսի մէջ, հրապարակի վրայ գրուին կարծիքները ամենուն և այսպէս մտքերը տակաւ պատրաստուին առ այն։

Ցարդ հրատարակուած թերթերը խանդավառ ընդունելութիւն գտած են զարգացեալ դասուն կողմանէ։ Խմբագրութեան և Տեսչութեան ջանքերը լիովին պսակուած են, նորընծայ վարդապետները մեծ յաջողակութեամբ կաշխատակցին թերթին խմբագրութեան, ցանուած սերմերը ինկած են արգասաւոր հողի վրայ։

Եթէ կայ դիտողութեան արժանի կէտ մը, ոճին բարձրութիւնն է։ Իմաստասիրական դրուածներ խիստ ցանցառ թիւ մը կազմելու են Մասիսի մէջ, զի ընդհանրապէս ռամիկը պէտք է օգտուի անկէ, ռամկացնելու է լեզուն, հասկանալի ըլլալու համար առհասարակ ազգէտին ու գիտունին և ասոր մէջ է միայն օգտումն ու յառաջդիմութիւնը։

Մասիսի ուղղութեան ծրագիրը կարող ձեռքերու մէջ լաւ պատրաստուած է, անոր համար ինք թէ նա պիտի խօսի մեզ մեր սրբոց, տօներուն, հանդէսներուն վրայ, եկեղեցական պատմութեան նշանաւոր դէմքերուն ու դէպքերուն վրայ, Աւետարանի մեկնութիւնները պիտի ունենան իրենց շարունակութիւնը, քրիստոնէական բարոյականը միշտ պիտի երեւի հոն, ընտանեկան կեանքին խարիսխ շէնքին վրայ սփոփիչ եւ շահեկան դրուածներ պիտի կարդանք, եկեղեցական ծեսից և արարողութեանց, կարգաց վրայ, քահանային և ժողովրդեան պարտուց ու պաշտօնին սահմանները պիտի չիջուին հոն, այս ամենուն վրայ մեծ հաճոյքով պիտի կարդացուին քննադատական յօդուածները, որ չեն աղարտեր բարեպաշտ սրտերը ու մտքերը և սրտերու մէջ խոր արմատ ձգած ասոր հաւատքին ծաղր ծղակատ չեն ըներ։

Շնորհաւորելով նորընծայները իրենց վարդապետական աստիճանին մէջ, շնորհաւորելով զիրենք այս օգտակար ձեռնարկութեան համար, կը մաղթեմ որ ըլլան մեր երանելի Ս. Հարց արժանաւոր ժառանգներն, Ցիսուսի սիրելի աշակերտները, աշակերտները անձնուէր և երթան քարոզել իւր Աւետարանը ըստ տէրունական պատուէրին. «Գնացէք այսուհետեւ, աշակերտեցէք զամենայն հեթանոսս. ուսուցէք նոցա պահել զամենայն զոր ինչ պատուիրեցի ձեզ, և ահաւասիկ ես ընդ ձեզ եմ զամենայն աւուրս մինչեւ ի կատարած աշխարհի» Մատթէոս ԻԸ. 19 20։

ՍԱՄՈՒԷԼ ԵՐԷՑ

ՏԻՐԱՑՈՒՆ ՈՒ ԺԱՄԿՈՉԸ
ԵՐԿՐՈՐԴ ՄԱՍ
Է.

—Տօ՛, սարու ա՛րջ, յո՞րի կը հերսոտես, գետնի տակո՛ւ, մարգարէի խօսք հարցուցի, հէ՜յ աշխարհ, Թիֆլիզ խէչ, դու էլ լեզու եկեր ես, չիտակ էլ վախենալու, չէ խաֆօ՛ւկ, հար երէկ, խաչ հանելով կեներ ռէսի հրեա, դու էլ անոր քար կը զարկես։

—Մածունին սեւ չըմ կրնայ ըսի, տախըր իմ բաժն չիտակ է, իմա՞ց—ամէն գիր սուտ բոլոր քեզի, գզի՛ր աղա, գիմ պարսք առաք, մէկլորս էլ երկու հաւ ու ճիտս տարաք, ինչ իրաւունք ունէք։

—Աղէ՛կ, աղէ՛կ, կակղցիր Սրգէն, անձանի բերանդ խփիր, տախթի ճեղքեր չինկնան մէջ, խօսք հրամանքէդ է ժամկոչ աղա, դու կեցի՛ր, չէ՞ վարդապետ վաղ միւս օր պըտ էրթայ։

Իշէն սկսաւ քարկոծել, իսկ գզիրն կերթիկը դրաւ, ու կորաւ։

Համբարի տանն չա՛տ ընդարձակ էր, ի հարկին կրնար պարունակել 50 անձեր, իսկ այսօր աւելին կար հոն, առաջուց մաքրուած և փռուած էր։ Մեք գիտենք գեղական սենեակներու շէնքը և ձեւերն։ Այս սենեկին մէջ՝ երկայնքէն՝ մէկ մէկի վրայ երկու-երեք կամ նստարաններ(ձոդէ) կային, որոց փարիները՝ գորգերով, և վիրները կարպետներով ծածկուած էին այս անգամ, և մէջ տեղն ալ՝ տախթը բաց էր, բուխերիկ երթեւեկելու համար. տաք տաք ու բարձրաձայն վիճաբանութիւնները լսեցին յանկարծ, բոլոր ներկաները ոտքի ելան, ու դռնէն ծանր ծանր քալուածքով ներս մտան երկու հոգեւորականք. Նուիրակ Հայրսուրբն, և Ս. գիւղի Տ. Մովսէս քահանան էին։

Ս. Հայրսուրբը միջահասակ, լեցուն, ջերմեռանդ, խաժ աչքերով շէկ մազերով մէկն էր, իր տափակ բերանը ծածկուած գուռ պեխերով մը։ Մօրուքը ալեխառն, և տեսքը՝ պատկառելի ըլլալէ աւելի հեռու։ Իր գլուխը կը կրէր սեւ մետաքսով փաթթուած սեւ քօղ մը, և իրանը կը ծածկէր կապոյտ չուխէ վերարկու մը, որ կիջնէր մինչեւ սրունքներն։ Ոտքին կը կրէր Մուշի սեւ սոլ, մէջքին Շիրազի մետաքսէ շալով գօտին, որմէ քարշ ինկած էր կրկայի մը զուռն չափ ժամացոյցի բանալին։

Հանդիսաւոր կերպով ողջունելով անցաւ բուխերիկի կուշտ, իրեն համար յատկապէս պատրաստուած տեղն, զոյգ մը թանձր անկողիններու վրայ, ու նստելով ոտքն բարձին։ Նորա քով՝ ծունկի եկած նստաւ նաեւ ծերունի Տէր Մովսէսը։

Բոլոր գեղացիք կարգաւ նորա աջն համբուրելէ վերջ՝ գացին տեղերնին և շարուեցան, մինչեւ որ, Հայրսուրբը հրամայեց ու ամէնքն ալ չոքեցին ի գետին՝ նստեցան։ Բուխերիկի մէկալ կողմն՝ Նուիրակի դիմաց նստած էր Մարգար գեղջաւագը, իրմէն վար իր կուսակցիք։

Իսկ Համբար, ամէնէն վար նստած էր։

Փոքրաւորը պատրաստեց Հայրսուրբի չիպուխն ու երկար ծխափողին զարնելով՝ որոյ ծայրն զարդարուած էր հակինթանման դեղին քէհրիպարով մը, և մատոյց Ն. Արժանապատուութեան։

Նա հրամայեց, որ ժողովուրդն ալ ծխէ։ Սակայն Նուիրակի առջեւ, իրաւունք ունէին աւագ և գեղապետն, ու մէկ երկու ծեր համբարներ մինակ ծխել, ուրիշներ արտօնեալ չէին։ Այս անգամ գեղացւոց մէջ երկու չիպուխ վառ էր, Մարգարին ու Համբարին։

Հայրսուրբը չիպուխին և մօրուաց հետ քիչ մը խաղալէ յետոյ՝ քովը կանչեց քեաթիպ Մարտոյին, որուն մենք ծանօթ ենք, և հրամայեց, որ իր տէվթէրներն իր առջեւը թափէ, ու հիսապը ցոյց տայ։

—Մտայ եմ, պատասխանեց մեր գիտնական քեաթիպը, մեր հիսապը թեթեւ բան մ՚է, կ՚ուզես բերանով ըսեմ քեզի, ջրի պէս գիտեմ. երկու խալամ է—իրատ, մասրաֆ, էլ ի՛նչ կայ։

—Տէվթէրները գետին դիր քեզի կըսեմ, ճվաց Հայրսուրբը, քարոզ կարդալու ժամանակ չէ։

—Ահա տէվթէրն ալ, պատասխանեց Մարտոն, շատ զօր բան մ՚է, ու թղթի մը կտոր նետեց վարդապետի ծնգան վրայ։

Նուիրակը խոլոր մըտր նայեցաւ Մարտոյի վրայ.—Անշնորհք, ես տէվթէր կ՚ուզեմ, դու էս փուսուլայո՞վ կ՚ուզես խաբել գիս, լամ ու ճիմ չուգեր, մեծ ցուցակը բեր, որ հիսապին նայինք։

—Հայրսո՛ւրբ, դիր մը կարդայ, աչքէ՛ իմ տուած թուղթն, ռէս ու համբանք ամէնքն ալ մօկրիր են, էլ ի՛նչ կ՚ուզես, եթէ քեզ բերանացի էլ ըսեմ. Մըր խարճն ու խարաճ...

Նուիրակն ընդմիջեց զինք,—խարճ ու խարաճը մենք գիտենք, դու տէվթէրն բե՛ր։

—Մըր խարճն ու խարաճն կրկնեց՝ տասանց խելու, 37052 ղրշ. էր. 29136 ղրուշ 15 փարայ առեր եմ։

—Ջուզեր, ջուզիր, պոռաց Հայրսուրբն, ա՛յ անիրաւ, ցուցակներդ բեր, թէ ոչ գլուխդ կը ջախջախեմ։

—Մեր պագիյէ պարտքն կը մնայ, էլի կրկնեց նա՝ 7915 ղրշ. 25 փարայ, ահա հիսապն, աղբէ՛ր ինչո՞ւ չես խօսար՝ կանչեց՝ դառնալով դէպ ռէս Մարգար։

Հայրսուրբը բարկութենէն թղթի կտորը ակռեց ճմրթկել, և տեղէ տեղ իր հասարկին կը դարձնէր։ Պահ մը կը մտածէր գրպանի տակ առնել տիրացու Մարտոն, պահ մ՚ալ կը վարանէր, իր առջեւ կար ռէս Մարգար, կոլիտ և յանդուգն, և փանքը կար փոքրաւորին Հայրսուրբը, և սակայն այս յանդգնութիւնը անտանելի էր. մեծաւորն պատուիրած էր արդարութեամբ տեսնել գեղացւոց հաշիւներն և եթէ սուտ են պատմուածները, պաշտօնանկ ընել քէօխն ալ, քեաթիպն ալ, ինչ ըներ։

Այս անգամ նա ռէսին դարձաւ, «որդեակ, ըսաւ նուիրակը, գիս Ս. Կարապետու Մեծաւորն է ղրկեր, փառք Աստուծոյ, քեզի յայտնի է, ձեր ըրածն օրէնքի, կանոնի չյարմարիր. հիսապ կ՚ուզենք, ձեր տէվթէրներն հանէք, կարելի է որ դուք արդար էք, ու զրպարտանք կ՚ընեն։

Ռէ՛ս Մարգար, փառք Աստուծոյ անուն ունիս, Լօդէս հիւսապներ ալ չտ՚ա տեսեր ես, ուրիշներ ինչպէս կ՚ընեն, դու էլ էնպէս, չիտակ ձեր ժամէն մարդ չի թալքեր, շա՛տ մ՚ կենար, ամէն բանէն աղէկ արդարութիւնն է, քու վարդապետին լսէ, բեր ցուցակներդ, էսօր հիսապը մաքրենք, վերջացնենք։

—Մեկ ցուցակ տունիք, ինչ հասկցանք, որ մէկ էլ բերինք, հէլպէթ դու իմ տան չեկար, որ Համբարի խօսքով չարժիս, ես Մարգարն եմ։

—Ես տէվթէր չէ, ցոյց տալով թուղթն, դուք կ՚ուզէք գլխս ալ խաբել ըսել է, ես արդարութիւն կը փնտռեմ, տե՛ս, պիտի փոշմանիս, հնազանդ էք մեծաւորի հրամանին, հերիք է։

—Հայրսո՛ւրբ, հայրսո՛ւրբ, պոռաց Մարգար, ծնգան զարկելով, ինչ հալ է, ինչ հալ է, 7000 ղրուշի պագիյէ կայ, ո՛վ կուրանայ իր պարտքն, ահա գեղացիք բոլորն ալ հոս են։

—Մեզի պարտք չկայ, պոռացին չորս կողմէն գեղացիք. էտ պագիյէն չենք ընդունիր, սուտ է, երկու հեղ եղաւ, պարտք կուտանք. դեռ պագիյէ՞ կայ. մէկ մը—ահա իմ փուսուլան, միւսն—ահա իմ թամասուկն, ո՞ւր է պարտք։

ԳԵՂԱՄ

=)(107)(=

ԹԵՐԹՕՆ «ԱՐԵՒԵԼՔ»Ի

ԱԼՓՈՆՍ ՏՕՏԷ
ՃԷՔ

Թերեւս կը կարծես, ազնիւ Ճէքս, թէ անկից յետոյ անմիջապէս դեսպանատուն դիմեցի։ Լաւ ուրեմն, ոչ։ Շատ անփոյթ, շատ տխմար էի մանաւանդ։ Կեանքիս մէջ երբեք ուզածս չըրի առ ի չգոյէ ժամանակի։ Զեմ գիտեր թէ կը կորսնցունե՞մ, կը վատնե՞մ զայն. բայց, որ տարիքիս մէջ ալ մեռնիմ, կեանքս մասամբ շատ կարճ եղած պիտի ըլլայ բոլոր այն բաներուն համար զորս ընելու էի։ Այդ դժբախտ տեղեկութիւններու մասին կնոջս կողմէ նեղուելով, վերջապէս ստեցի։

«Այո, այո, գացի... սքանչելի տեղեկութիւններ... Այս Նատինի կոմսերը ոսկէ ձողեր են։» Ետքէն յիշեցի սատանօրդին տարօրինակ երեւոյթը ամեն անգամ որ կենթադրէր որ Բարիզ կերթայի ու ետ կը դառնայի. բայց այն ատեն բան մը չէր տեսներ, համակուած ապագայի դիւցազնական ծրագիրներով որոնցմով աղաք կը լեցունէին իրենց երջանիկ օրերը։ Տարւոյն երեք ամիսը մեզ հետ պիտի բնակէին, և մնացեալ մասը Բեդերսպուրկ պիտի անցունէին ուր վարչութեան մէջ բարձր պաշտօն մը կ՚առաջարկուէր Նատինի։ Խեղճ կինս ալ վերջապէս կը մասնակցէր ամենուն հրճուանքին և վստահութեանը։

Ձմրան վերջը անցաւ տեսակցութիւններով, յարատեւ թղթակցութիւններով։ Կոմսին թուղթերը կուշանային գալու. ծնողքը կը մերժէին իրենց հաւանութիւնը, և այս միջոցին կապերն երթալով կամրապնդուէին, մտերմութիւնն այն աստիճան կաճէր որ մտատանջութեամբ կըսէի. «իսկ եթէ թուղթերը չգան...» Վերջապէս առինք. սեղմ անլուծելի բեւեռագիրներու ծրար մը, ծննդեան, մկրտութեան, զինուորական ծառայութենէ ազատման քաղուածներ։ Էջ մը զուարճացուց մեզ, որ լի էր փեսացուին տիտղոսներովը, անուններովը և մականուններովը, Իվանովիչ, Նիքօլայվիչ, Սթեֆանովիչ, ամբողջ ազգաբանութիւն մը որ ամեն մէկ սերունդին կերկնցունէր դերդաստանին անունը։—«Իրաւ, այս ո՛րչափ անուն ունիք» կ՚ըսէր խեղճ աղջիկս խնդալով, որ Մատէն Ռիվոլ կը կոչուէր միմիայն։ Ա՛հ, սիրելի, դեռ ուրիշ անուններ ալ ունէր։

Նախ խնդիր եղաւ ամուսնութիւնը կատարել ի Բարիզ մեծ հանդէսով, Սէնթ-Թոմա-տ՚Աքէնի մէջ. բայց Նատին մտածեց որ այդ աստիճան արհամարհելու չէր հայրական իշխանութիւնը, և արարողութիւնը պարզապէս տեղի ունեցաւ այն փոքր եկեղեցիին մէջ զոր դուն կը ճանչնաս և որ իր արձանագրութեանց վրայ կը պահէ անդարմանելի ստութեան մը ապացոյցը։ Ինչ գեղեցիկ օր։ Ո՛րչափ գոհ էի։ Այս բաներն հասկնալու համար հայր ըլլալ պէտք է։ Իմ հպարտութիւնս, երբ այդ եկեղեցին մտայ թեւս ունենալով աղջիկս որ կը դողար, և ուրախութիւնս երբ կը մտածէի. «Աղջիկս երջանիկ է, ինծի կը պարտի։» Օ՛հ, այն գեղարդի հարուածը գաւթին մէջ, բնաւ միտքէս չպիտի ելլայ։ Ցետոյ, պատարագէն ետքը, տան մէջ նախաճաշ և տղոց մեկնումը սուրհանդակի կառքով հարաւային գեղեցիկ ուղեւորութեան համար։ Դեռ կը տեսնեմ երկուքը իրարու սեղմուած այդ կառքին մէջ, ուղեւորութեան ու երանութեան կրկնակ թափէն յափշտակուած, և պարուրուած զուարթ փոշիի ամպով ուր կը յառէին բժժանքներ և խարազանի հարուածներ։

Ասանկ պարագայի մէջ անոնք որ կելլան կերթան երջանիկ են, իսկ անոնք որ կը մնան շատ տխուր են։ Երբ իրիկունը մայրն ու ես սեղան նստանք՝ մեր միջեւ այն պարապ տեղը մեր մինակութեան տըպաւորութիւնը տուաւ մեզի։ Եւ յետոյ շատ շուտ տեղի ունեցած էր այս բան, առանց ժամանակ տալու մեզ որ բաժանման պատրաստուինք։ Իրարու երես կը նայէինք ապշահար։ Գէթ ես զաւակ ունէի, պաշտօններս, հիւանդներս. բայց խեղճ մայրիկը ստիպուած էր իր կսկիծը միշտ նորոգելու տան ծանուծանօթներու մէջ որոնք բացակայ աղջիկը կը յիշեցնէին։ Կանանց ճակատագիրն է այս։ Իրենց բոլոր վիշտերը, իրենց բոլոր ուրախութիւնները ներսէն կուգան, հոն կը կեդրոնանան, հոն կը քանդակուին այն աստիճան որ զանոնք կը վերագտնեն զգեստին մէջ զոր կը յարդարեն և ձեռագործին մէջ զոր կը յիշեցունեն։ Բարեբախտաբար Բիզանէն, Ֆիօրէնցայէն մեր ընդունած նամակները տարփանքով ու արեւով լողուն էին համակ։ Ցետոյ, տղոցմով կը զբաղէինք։ Փոքր տուն մը չինել կուտայի անոնց մեր տանը քով։ Օթոցներ, կահեր, թուղթեր կընտրէինք։ Եւ ամեն օր անոնց վրայ կը խօսէինք։ «Հոս են... Հոն են... Կը հեռանան... կը մօտենան։» Վերջապէս կը սպասէինք այն վերջին նամակներուն զորս ուղեւորները ի դարձին կը գրեն՝ զանոնք կանխելու տենչով։

Իրիկուն մը երբ շատ ուշ դարձած էի այցերէս և հոս մինակս կընթրէի կինս պառկած ըլլալով, հազճէպ քալուածք մը կը լսեմ պարտէզին մէջ, սանդուխին վրայ։ Դուռը կը բացուի։ Աղջիկս է։ Ոչ ես այն գեղեցիկ մանկամարդ կինը որ ամիս մը առաջ մեկնած էր, այլ խեղճ աղջիկ մը նիհարցած, տժգոյն, փոխուած, փոքր անպիտան պարեգօտ մը հագած, ուղեւորութեան պայուսակ մը ձեռքը, աղօրմելի, մոլորուն և խելայեղ երեւոյթով։

—Ե՛ս եմ... եկա՜յ։

—Ա՛հ, Աստուած իմ, ի՛նչ եկաւ գլխուդ։ Իսկ Նատի՞նը։

Չի պատասխաներ, աչքերը կը գոցէ և կը սկսի դողալ, դողալ։ Մտածէ թէ ինչ անձկութեան մէջ էի։

—Խնդրեմ, խօսէ, զաւակս... ո՞ւր է ամուսինդ։

—Ա՛լ իմս չէ... Ալ իմս չէ... Երբէք իմս չեղաւ։

Եւ յանկարծ քովս նստելով հոն ուր նստած ես դուն, ցած ձայնով, առանց երեսս նայելու կը պատմէ իր անհաւատալի պատմութիւնը։

Կոմս չէր ան, Նատին չէր կոչուեր։ Թէչ անուն փոքր-ռուսիացի հրեայ մըն էր, թշուառական խաբեբայ մը, լրտես, այն մարդերէն մէկը որոնք ամեն արհեստ ըրած են՝ առանց մէկուն որոշում տալ գիտնալու։ Ամուսնացած էր Ռուսիոյ մէջ, ամուսնացած էր Բեդերսպուրկի մէջ։ Իր բոլոր թուղթերը կեղծ էին՝ իր կողմէ շինուած։ Իր զինուորական միջոցները կը պարտէր ռուսական կեղծ պանքնոթ շինելու ճարպիկութեանը։ Թուրինոյ մէջ ձերբակալուած էր իր կառավարութեանը յանձնուելու հրամանին վրայ։ Երեւակայէ իմ սիրելի պզտիկ աղջիկս այդ անծանօթ քաղաքին մէջ մինակ, բռնութեամբ բաժնուած իր ամուսնէն, իմանալով որ անիկա բազմակին էր ու դրամանենգ. վասն զի թշուառականը ինք կը խոստովանէր իր ոճիրները։ Աղջիկս մէկ մտածում միայն ունեցաւ. հոս, մեր քով ապաստանիլ։ Այնքան խելայեղ եղած էր որ—կը պատմէր մեզ յետոյ—կայարանին մէջ չէր կրնար խօսիլ և երբ պաշտօնեան կը հարցունէր իրեն թէ ուր կերթար. «հոն, մայրիկիս տունը» կըսէր։ Խոյս տուած էր, օթէլը ձգելով իր պարեգօտները, իր գոհարները, այն անգթին բոլոր իրեն տըւածները, և մէկ շունչով կատարած էր ուղեւորութիւնը։ Վերջապէս հոս էր, ապաստարանին, բոյնին մէջ, և աղէտէն ի վեր առաջին անգամ ըլլալով կուլար։ Կըսէի իրեն.

—Լաւ... հանդարտէ... Մայրդ պիտի արթնցնես։

Բայց ես իրմէ աւելի սաստիկ կուլայի։

Ցաջորդ օրը կինս իմացաւ ամէն բան։ Ամենափոքր կշտամբանք մը չըրաւ ինծի։ «Աղէկ գիտէի որ, ըսաւ, դժբաղդութիւն մը պիտի գար մեր գլխուն այս ամուսնութենէն։» Նախազգացումներ ունեցած էր առաջին օրէն որ այդ մարդը մեր տունը մտած էր։ Եւ մեր՝ բժշկացս ախտաճանաչութեանը վրայ կը խօսէին։ Բայց ինչ է բաղդատմամբ այն աղտարարութիւններուն, այն զազրանոյնութիւններուն զորս ճակատագիրը կը վերապահէ կարգ մը կիներու ականջին։ Գեղին մէջ աղջկան ժամանումը շուտով լսուեցաւ։

—Է՛, պարոն Ռիվոլ, մեր ուղեւորները ե՞տ են դարձեր։

Տեղեկութիւններ, լուրեր կուզէին ինէ, բայց կերպարանքէս կը հասկնային թէ երջանիկ չէի։ Կը գիտէին որ կոմսը բացակայ էր, և շատ չանցած շշնջուեցաւ կարեկից համակրանքով մը որ ամեն բանէ աւելի ստոյգ կերեւնար ինծի։ Սակայն ամբողջութեամբ չէր գիտեր դժբախտութիւնը։ Աղջիկս յայտնած չէր ինծի իր գաղտնիքը. տղայ մը պիտի ծնէր այդ ստայօդ, ապօրէն, անպատուիչ ամուսնութենէն... Այն ատեն ի՛նչ տխուր ընտանիք մը կը ներկայացնէինք...

(Շարունակելի)

Դ. ՏԱՐԻ, ՅՈՒՆԻՍ 26/8 ՅՈՒԼԻՍ, 1896

Քաղաքական Տեսութիւն

ԱՆԳԼԻՈՅ ԵՒ ԳԵՐՄԱՆԻՈՅ ՆՈՐ ՄՐՑՈՒՄԸ

Նոր մրցում մը սկսաւ Անգլիոյ և Գերմանիոյ միջև.— Ո՞վ առաջ պիտի հասնի Վիքդորիա Նիանզա լիճը, կամ Նեղոսի ակունքը։

Անգլիոյ Երեսփ. ժողովը անցեալ նշ. 180 քուէի մեծամասնութեամբ որոշեց թէ պէտք է երեք միլիոն անգլ. ոսկի ծախսել երկաթուղի մը շինելու Մոմպասայէ (ծովեզերք Արեւելեան բրիտանեան Ափրիկէի) մինչեւ Վիքդորիա Նիանզա լիճը։ Պերլինէ ալ կ'իմանանք թէ գերման կառավարութիւնը Ռայխսթագին կ'առաջարկէ նմանօրինակ ծրագիր մը, այն է՝ երկաթուղի մը Տար-էս-Սելամի ծովեզերքէն (Արեւելեան գերմանական Ափրիկէ) մինչեւ Վիքդորիա Նիանզա լիճը մի կողմէ, և միւս կողմէ, ուրիշ գիծ մը՝ նոյն ծովեզերեայ քաղաքէն մինչեւ Թանկանիքա մեծ լիճն կեդրոնական Ափրիկէի։

Այս մրցման մէջ մինչեւ ցարդ Անգլիացիք յաջող են։ Անգլիացիք արդէն 30 մղոն շինեցին, և ներկայ ելմտական տարւոյն մէջ 100 մղոն ևս պիտի շինեն։ Այս շինութեանց համար Հնդիկներ կ'աշխատցնեն, զորս Հնդկաստանէն կը վարձեն։ Հնդկաստանէն արդէն բերուած են 1,100 հասարակ բանուոր (քիւլի) և արհեստաւոր։ Բնիկ Ափրիկեցի սեւերն ևս Անգլիացիք կը վարժեցնեն աշխատելու, և քանի որ անոնք վարժուին, Հնդիկները պիտի ճամբուին և անոնց տեղ բնիկներն աշխատելով, պիտի սորվին գնահատել քաղաքակրթութիւնը։ Բայց օրէնքով արգիլուած է Անգլիացիներուն՝ բնիկները տարապարհակ աշխատութեան մղել, կամ ո՛ և է կերպիւ բռնի աշխատցնել։ Թէև Անգլիացիք չեն նախանձիր Գերմանաց գործունէութեան, բայց ապահով են թէ իրենք առաջին պիտի ըլլան իրենց Թագուհւոյն անուան նուիրուած Վիքդորիա Նիանզա լիճն հասնելու, զոր առաջին անգամ Անգլիացիք գտած են, և [illegible] գանձերն (եթէ երբեք գանձ կայ հոն) առաջին անգամ անգլ. շոգենաւ մը պիտի բերէ ծովեզերք։ Վախճանեալ գերման Էմին փաշայի խօսքին նայելով, գոնէ փղոսկր շատ պիտի ըլլայ այն կողմեր։

Հարաւային Ափրիկէի Նորատոյ երկիրներուն յաջողութիւնն ու քաղաքակրթութիւնն անգլ. կառավարութիւնը մասնաւոր ինքնավար Ընկերութեան մը յանձնած էր, որ հասարակաց դատարանին ամբաստանութեան տակ է այսօր՝ Տոք. Ճէյմսընի արշաւանքին պատճառաւ։ Իսկ Արեւելեան Ափրիկէի յաջողութիւնն ու քաղաքակրթութիւնն անգլ. կառավարութիւնն ուղղակի իր ձեռքն առած է։

ՌՈՒՍԻԱ.— Ռուսիոյ Հրէից այլուր գաղթման Ընկերակցութիւնը, զոր Պարոն Հիրշ հիմնած էր, լուր ստացաւ թէ հանգուցեալին այրին, Պարոնուհի Քլարա Հիրշ, իր բաժնին ինկած հարստութենէն 150 միլիոն ֆրանքի գումար մը յատկացուցած է Արժանթինի մէջ և այլուր գաղթականութեան գործն յառաջ տանելու համար։ Ընկերակցութիւնն յանուն Հրէայ ազգին խորին երախտագիտութեան ուղերձ մը ղրկեց բարերար Պարոնուհւոյն։

ՀԱՐԱՒԱՅԻՆ ԱՓՐԻԿԷ.— Լորենսօ-Մարքուէսի բորդուկէզ իշխանութիւնք հրաման ստացան Պէյրա ղրկելու բոլոր տրամադրելի զօրքերը, Մաշոնալանտի մէջ բնիկներուն Անգլիացւոց դէմ ապստամբելուն պատճառաւ, յորմէ բորդուկէզ ստացուածքներն կրնան վնասուիլ։ Մաշոնաներուն ապստամբութեան շարժառիթը բացատրելու համար, Պ. Սիսիլ Ռոտսի հակառակորդները կ'ըսեն թէ այս պետական մարդ դէպ ի Մաթապելէլանտ (Ռոտեսիա) գացած պահուն, յարձակումէ վախնալով, իբրև պահակ իր հետ առած էր Մաշոնալանտի բոլոր զէնք կրելու կարող մարդիկը։ Մաշոնաները տեսնելով որ անգլ. զօրքերն իրենց երկրէն քաշուեր են, փութացին Մաթապելէներուն օրինակին հետեւիլ։ Մաթապելէներուն Պ. Սիսիլ Ռոտսէ և Տոք. Ճէյմսընէ յաղթուած և ջնջուած թագաւորին՝ Լօպէնկուլայի՝ որդին Մաթարբօ լսուեր է հասած Պուլուվայօյի մօտ, և հոն իր ցեղակիցներուն կողմէ Մաթապելէներուն պետ հռչակուեցաւ։

ԳԵՐՄԱՆԻԱ.— Պաւիերայի Լուտվիկ դահաժառանգ իշխանն ընդունեց Վիլհէլմ կայսեր հրաւէրն և Սաքսոնիոյ մէջ աշնանային ռազմափորձերուն ներկայ պիտի ըլլայ։ Բրուսիոյ և Պաւիերայի մէջ պաղութիւնը վերջացած կը նկատուի։

Ի ԼՈՆՏՈՆ, անցեալ շաբթուան, Երեսփ. ժողովը գիշերն ի բուն վիճաբանութեամբ անցուց՝ կառավարական ծրագիրը ժամ առաջ ստանալու համար։ Վիճաբանութեանց այս երկարում անուղղակի օգուտ մ'ունեցաւ. Առաւօտուն դէմ, երբ երթեւեկութիւնք բոլորովին կը դադրին, յուսահատ երիտասարդ մը ինքզինք Լոնտոնի կամուրջէն Թէմզա գետին մէջ նետելու վրայ էր։ Բայց խորհրդարանական վիճաբանութեանց երկարման պատճառաւ, լրագիրները կ'երթեւեկէին։ Տ. Նէ.-ի լրաբերն որ այն պահուն կամուրջէն կ'անցնէր, երիտասարդին յուսահատական փորձը տեսնելով, վազեց օգնութեան հասաւ, և հանդերձէն քաշելով ազատեց։ Երիտասարդը պահ մը մաքառեցաւ իր ազատարարին դէմ, աղաղակելով թէ «Ո՞վ իրաւունք ունի իր անձնական ազատութեան դպչելու»։ Բայց ըեպորթըրին օգնութիւն աղաղակը լսելով, ոստիկան մ'ալ հասաւ, և երիտասարդը պահականոց տարուելով, խրատուեցաւ, և հսկողութեան տակ դրուեցաւ։

Ի ԽՐԻՄ.— Բազում տարիներէ հետէ Հարաւային Ռուսիոյ մէջ չէր տեսնուած այնպիսի կարկուտներ, որքան երկար չորս մը օրուան մէջ ամիսէ ի վեր։ Դաւրիտեան կուսակալութեան մէջ և Լինչաստանի քանի մը կողմերը կարկուտները փճացուցին արտերն և մարդոց ալ շատ վնաս պատճառեցին։ Տղաքներ որք նոյնհետայն չէին կրցած պատսպարան գտնել, ընկոյզի խոշորութեամբ կարկուտներուն հարուածին տակ չարաչար մեռան։ Շատ մը գիւղերու և աւաններու մէջ ո՛չ մէկ ապակի մնաց, ամենքն ալ կոտրուեցան։ Ոչխարաց և արջառաց հօտեր յախճախուեցան կարկուտին տակ, և ողջ մնացող կենդանիներուն ալ սրունքները կոտրեցան։ Ծառերը, ծխախոտ և այլ մշակութիւնք և այգիները բոլորովին աւրուեցան։ Ծերերն անգամ չեն յիշեր այսքան խոշոր կարկուտ՝ այսքան սաստիկ մրրիկի մը հետ։ Տաքն անտանելի է այն կողմեր, Ղրիմու մէջ մանաւանդ։

ՏՐԸՄՄԸՆՏ ՔԱՍԼԻ նաւաբեկեալներուն ընտանիքներուն համար հանգանակութիւն բացուեցաւ, և մի քանի օրուան մէջ 20,000 ոսկւոյ չափ հաւաքուեցաւ։ Թագուհին, Կալլէսի իշխանն և աւագանին սիրով մասնակցեցան։ Հանգանակութիւնը կը շարունակուի։

ՀԵՌԱԳԻՐ

ՊԵՏԵՐՍՊՈՒՐԿ, 6 Յուլիս.— Ջարին կողմէ ամէն պատգամաւորութեանց ընդունելութիւնն յետաձգուեցաւ մինչեւ Նոյեմբեր։

ԼՈՆՏՈՆ.— Լառնաքայէ (Կիպրոս) կը հեռագրեն թէ երկրաշարժի ցնցումներ զգացուեր են հոն։ Ժողովրդեան մէջ մեծ սոսկում կը տիրէ եղեր։

—Սըր Հէրքիւլըս Րոպինսըն, Բարեյուսոյ կուսակալը, Լորտութեան բարձրացաւ, և ա՛լ պիտի չերթայ Հարաւային Ափրիկէ։

ՀՌՈՄ.— Նախարարական տագնապ մը մօտալուտ է։

ՓԱՐԻԶ.— Ռուս կարեւոր նաւատէր մը Փարիզ հասաւ, փոխառութիւն կնքելու համար ֆրանսական խմբակի մը հետ, ռուս կառավարութեան հաշւոյն։

ՊԵՐԼԻՆ.— Իբրեւ հետեւանք գերման Ֆրիտման փաստաբանին դատին, տասնեակ մը Պերլինեան դրամատան դատաւորի ենթարկուեցան՝ վաշխառութեան ամբաստանութեամբ։

ՀՌՈՄ.— Պ. Քրիսբի Նաբոլիէ հեռագրեց Թրիպունա լրագրին թէ իր իշխանութեան գլուխ գտնուած միջոցին որ և է կերպով չնշանակեց կազմելու կամ յաջողցնելու համար Երրեակ-Զինակցութեան դաշնագիրն։ Այս դաշնագիր պայմանադրուած էր 1882ին Պ. Մանչինիի կողմէ և վերանորոգուած՝ 1887ին հինգ տարի համար Պ. Ռոպիլանի կողմէ, և յետոյ տասներկու տարի համար՝ Պ. տի Ռուտինիի կողմէ։ Դաշնագիրն արդիւնք ունեցաւ խաղաղութիւնը պահպանել և վերկարար ապահովութիւն բերաւ Եւրոպային, որ այնչա՛փ խնդիրներով և ընդդիմութիւններով վրդովուած էր։ Պ. Քրիսբի պարտ կը զգայ յայտարարելու ասիկա այն վայրկենին ուր կուսակցութիւնները կ'ուզեն հաւատցնել թէ երկու զինակցութիւն կայ, մին իրենն և միւսն իր հակառակորդներունը։

ՄԱՏՐԻՏ.— Երեսփ. Ժողովին մէջ, պաշտպանողական Պ. Սիլվելա յայտարարութիւն մը կարդաց իբրեւ պատասխան գահաճառին։ Այս յայտարարութեամբ գովեստ կ'ընէ կառավարութեան իր մարդասէր ընթացքին համար, բայց կը պարսաւէ Գուպայի մէջ քաղաքական ծոյլ ընթացքը։ Ցաւ կը յայտնէ որ բան մը չէ եղած Սպանիան իր կղզւոյն վճռական հանելու համար։ Միջոցներ կը խնդրէ երկրին քաղաքական արժանապատուութեան պաշտպանման համար։

ԱՅՍ ՕՐՈՒԱՆ

ՄԵԾ ՅԱՂԹԱՆԱԿ Ի ՀԱՐԱՒ-ԱՓՐԻԿԷ

ԼՈՆՏՈՆ, 7 Յուլիս.— Պուլուվայօյէ այսօր դաշտային պաշտօնարանն եկած հեռագիր մը կը ծանուցանէ թէ անգլ. զօրաց և Մաթապելէ ապստամբաց միջեւ կարեւոր ճակատամարտ մը տեղի ունեցաւ։ Ապստամբներէն 100ը մեռան, շատ մ'ալ վիրաւորուեցան։ Անգլիացիներուն կորուստն է 16 սպաննեալ և 15 վիրաւորեալ։ Ընդհանուր կացութիւնը չէ բարւոքած տակաւին։

ՇԱՐԺՄՈՒՆՔ ԱՆԳԼ. ՆԱՒԱՏՈՐՄԻՆ

ԼՈՆՏՈՆ.— Անգլ. կառավարութիւնն որոշեց որ Դեկտ. 3ին ի Բորդսմաութ ջրաժողովն վիճակի մէջ դրուի նաւատորմին մէկ մասը։ Մեծ և փոքր 100 մարտանաւ պիտի համախմբին յիշեալ նաւահանգստին մէջ։

ՖՐԱՆՍԱԿԱՆ ԴԵՐԱՍԱՆՈՒԹԻՒՆ

ՓԱՐԻԶ.— Վերջապէս, Աւեռնի հասարակաց դատարանն վճիռ մը կ'արգիլէ Կոքլէնի՝ Քոմէտի Ֆրանսէզէն զատ ուրիշ թատերախումբի վրայ խաղալ։

—Երեկ. ժողովոյ մէջ շարունակուեցաւ վիճաբանութիւնը Ռանդի վրայ տուրքին։ Վարչապետ Մէլին ուժով պաշտպանեց կառավարական առաջարկը։ Ըսաւ թէ արմատականք իրաւունք չունին զայն մերժելու, քանի որ նախորդ արմատական Վարչութեան ծրագրին մէկ մասն է։ Ետ երկար վիճաբանութեան, ծրագրին առաջին յօդուածն (սկզբունքը) քուէարկուեցաւ 254ի դէմ 283 քուէով։

ԱԶԳԱՅԻՆ ԼՈՒՐԵՐ

Ամեն. Ս. Պատրիարք Հայրն պիտի նախագահէ Խառն Ժողովոյ այսօրուան նիստին։

Վահան վրդ. Տ. Մինասեան երկու անգամ խնդրագիր մատուցած և թախանձած ըլլալով Ս. Պատրիարք Հօր որպէս զի արտօնութիւն շնորհուի իրեն Ս. Էջմիածին ուխտի երթալու, Ս. Պատրիարք Հայրը հաւանութիւն տուած է, Վահան վարդապետ այսօր վաղը կը մեկնի իր ուխտը կատարելու։ (Հայրենիք)

ՂՐԿՈՒԱԾ ԴԱՍԱԳԻՐՔԵՐ

150 Մանկանց գիրքը, 50 Մարգարիտներ, 20 Խրէն կամ Ա. Ընթերցարան Գաբագաչեան, 20 Ոսկեմատենիկ, 50 Նոր Փնջակ, 20 Համառօտ Գրաբար Քերականութիւն, 20 Քրիստոնէական Վարդապետութիւն, 10 Համառօտութիւն Քրիստ. Ուսման, 10 Ս. Պատմ. Մարգարեան, 14 Աշխարհագր. Պիպէռճեան, 10 Քերականութիւն Պատ. լեզուի, Հայ քաղաքացութեամբ, 1 Բառարան Տաճկ. Հայ. Գաբագաչեան, 1 Բառարան Հայ. Պատ. Ոսկեան, 20 Գործ. Ընթացք Ֆրանս. լեզուի՝ Ն. Թորոսեան, 10 Թալիմի Գրաաթ, 3 Տաճկ. Րօզէնսօն, 1 Կենդաղ կամ դաստիարակութիւն, 50 Նախագիտելիք։ Գումար 460 կտոր ՆՈՐ դասագիրք։

15 Ֆրանս. Ալֆօպէ Տէտէեան, 10 Ա. գիրք Պատ. ի Հայ Թարգմ. Պէշթէմեան, 14 Նախադասութ. Թուագիտ. Փափազեան, 10 դասագիրք Թուաբան. Գործ. Ֆոլեան, 2 Համառօտ Բաղդատութ. Գաբագաչեան, 1 Գրպանի բառագիրք Ֆրանս. Հայ. Յօվսէփեան, 1 բառարան Հայ Գուքամեան։ Գումար 53 կտոր ԳՈՐԾԱԾՈՒԱԾ դասագիրք։

Ընդամէնը 513 կտոր։

Սոյն 513 կտոր դասագրքերը (որոց 460 կտորը նոր և 53 կտորը գործածուած), կրթասէր ազգայնոց կողմանէ գաւառացի աղքատ ուսանողաց ի նպաստ նուիրուածներէն, ստացայ ձեռամբ Յ. Գ. Փափազեան էֆ.ի։ Տէրէնտէի Ազգային վարժարանը ղրկելու համար։

(Շնորհակալութեամբ)
ՅՈՎՀԱՆՆԷՍ Մ. ՇԱՄԼԵԱՆ
[illegible]
1896 Յունիս 22
Կ. Պոլիս

* *

ԳԱՒԱՌԱՑԻ ԱՂՔԱՏ ՈՒՍԱՆՈՂԱՑ ՀԱՄԱՐ
ԳՆՈՒԱԾ ԴՊՐՈՑԱԿԱՆ ՊԻՏՈՅՔ

14 ծրար դպրոցական թուղթ՝ ծրարը 6½ ղրուշէն, և 5 կրոսս գրչակալ՝ կրոսն 3½ ղրուշէն գաւառացի աղքատ ուսանողաց համար վաճառելով, փոխարէնը 108½ ղրուշ ստացայ ձեռամբ Յ. Գ. Փափազեան էֆ.ի։

Ե. ՎՐՈՅՐ ԵՒ ԸՆԿ.
1896 Յունիս 24

* *

Պր. Վ. Թաքթաճեան նուիրեց մէկ պարապ սնտուկ, գաւառացի աղքատ ուսանողաց ի նպաստ նուիրուած գրքերու փոխադրութեան համար։

Ներքին լուրեր

ՍԵՒ ԼԵՌԱՆ Նիքոլա իշխանը օգոստոս ամսուն վերջերը մայրաքաղաքս պիտի գայ։ Ասկից Սօֆիա պիտի երթայ այցելութիւն տալու Ֆերտինանտ իշխանին։ Նոյն միջոցին Սերպիոյ Թագաւորն ալ հաւանօրէն Սօֆիա պիտի գտնուի։

ՍԱՄՕՍԻ իշխան Սթեֆանաքի Միւսիւրուս պէյ առջի օրը Բ. Դուռն երթալով տեսակցեցաւ Արտաքին գործոց Վսեմ. նախարարին հետ։

ԴԵՍՊԱՆԱԿԱՆ ՄԱՐՄԻՆ.— Սպանիական դեսպանն այսօր իր բնակութիւնը կը փոխադրէ Պէյլէրպէյիի ամարանոցը։

Պ. տի Վիլլա Ուրուժիա, որ միանգամայն Աթէնքի սպանիական դեսպանն է, երեքշաբթի Աթէնք պիտի երթայ իր յանձնակատարագրերը մատուցանելու Յօրկիոս Թագաւորին և անմիջապէս յետոյ մայրաքաղաքս պիտի դառնայ։

—Պարսկական դեսպան Միրզա Մահմուտ խան երեկ առտու Մեծ Կղզին մէջ սեղան մը տուաւ ի պատիւ սպանիական դեսպանին։

Գերմանական դեսպանն այս իրիկուն, անգղիական դեսպանատան գործակատարը՝ վաղը և ֆրանսական դեսպանն ալ շաբաթ օրը սեղան մը պիտի տան ի պատիւ սպանիական դեսպանին։

ԿԱԶԻ ԸՆԿ. ԻԶՄԻՐԻ.— Մոնիթէօռ կ'իմանայ թէ կայսր. կառավարութիւնը չէ վաւերացուցած՝ Իզմիրի տեղական կառավարութեան և տեղւոյն կազի ընկերութեան միջեւ որոշեալ կարգադրութիւններն՝ այս վերջնոյն մենաշնորհի պայմանաժամը երկարելու համար։

ԻՏԱԼԱԿԱՆ հաստատութեանց ոմանց գործակալք, Արտաքին գործոց նախարարութեան դիմելով, յայտարարած են թէ երբ կայսր. կառավարութիւնը պէտք տեսնայ նաւեր, մեքենաներ և գործիներու համար յանձնարարութիւններ ընել եւրոպական գործարանաց, պատրաստ են դիւրութիւններ ընծայելու։ Այդ խնդիր յանձնուած է Ծովային գործոց նախարարութեան որ պատասխաներ է թէ Թէրսանէի գործարանաց մէջ ամէն բան շինել կարելի ըլլալով առայժմ պէտք չկայ այդ գործակալութեանց աջակցութեանը։

ՄԵԾ ՇՈՒԿԱՅԻՆ նորոգութեան յանձնաժողովը կը ծանուցանէ թէ Սիբահի, Ֆէրաճէճիլէր, Եաղլըքճըլար, Ասսարըքլար, Խորիւճիլէր և Սահհաֆլար փողոցներու նորոգութեանը ձեռնարկուած է։ Այդ տեղերու կալուածատէրք եթէ մինչեւ մէկ շաբաթ չվճարեն նորոգութեան ծախուց համար իրենց ինկած բաժինը, նորոգութիւնք պիտի դադրին։

Յանձնաժողովը նոյնպէս կը ծանուցանէ թէ Գալբաքճըլար Պաշիի նորոգութիւնք բաւական յառաջացած են, սակայն կալուածատէրերէ ոմանք այլեւայլ պատրուակներով չեն ուզեր վճարել ծախուց գումարէն իրենց ինկած բաժինը, ուստի մինչեւ մէկ շաբաթ եթէ ո և է կալուածատէր իր բաժինը չվճարէ, իր խանութին նորոգութիւնը պիտի դադրեցուի։

ՆՈՐ ՄՐԱԳԻՐ.— Ղալաթիոյ մաքսատան գնահատիչներէն Ֆէհմի պէյ, ծրագիր մը մատուցանելով Բարձր. Մեծ Եպարքոսին, առաջարկած է մէկ մէկ փարանոց դրօշմաթուղթ փակցնել մայրաքաղաքիս մէջ պատրաստուած կաղէօշի չիշերուն վրայ։

Ջինանջա իշխանութիւնը քննութեան առած է այդ ծրագիրը։

ՌՈՒՄԷԼԻԻ նահանգաց քննիչ յանձնաժողովին կողմէ Եանեայի նահանգին մէջ կատարուած քննութեանց արդիւնքը պարունակող տեղեկագիրն, որ Բարձր. Մեծ Եպարքոսին մատուցուած էր, յանձնուեցաւ Դատական և Կրօնական գործոց նախարարութեան։

ՆԵՐՈՒՄ.— Եանեայի Կէօրիւճէ գաւառէն Սիւլէյման Ալի անուն անձը, որ մարդասպանութեան համար տասնըհինգ տարուան բանտարկութեան դատապարտուած էր եւ Պօտրումի բանտը կը գտնուէր, ներման արժանացաւ՝ կաթուած ունենալուն համար։

ԱՄԵՐԻԿԵԱՆ ընդհանուր հիւպատոս Պ. Լիւթէր Շօր, որ ժամանակէ մը ի վեր բացակայ էր, առջի օրը մայրաքաղաքս ժամանեց։

Պ. ՎԼԵՊԵՐ, Օսմ. Պանքայի Իզմիրի ճիւղին տնօրէնն, որ ժամանակէ մը ի վեր մայրաքաղաքս կը գտնուէր, իր պաշտօնատեղին վերադարձաւ։

ՊՈՒԼԿԱՐԻՈՅ վճռաբեկ ատենին նախագահ Պ. Խրիսթօ Բաչեֆ, որ մէկ երկու օր առաջ մայրաքաղաքս եկած էր, Սօֆիա վերադարձաւ։

ԻՍԼԱՄ ՈՒԽՏԱՒՈՐՔ.— Աւստրիական Լլոյտի շոգենաւն երեկ առտու Եամպուէն մայրաքաղաքս բերաւ 540 իսլամ ուխտաւորներ։

ԹԱՍՖԻԷԻ արժէքթղթոց յանձնաժողովն երէկ ի նիստ գումարուեցաւ Մալիյէի մէջ և խորհրդակցութիւններ կատարեց։

ԻԶՄԻՏԻ կառավարիչ Քեազիմ պէյ քննական պտոյտի ելաւ՝ գաւառին հաշուակալն իրեն փոխանորդ կարգելով։

ՎԻՃԱԿԱԳՐՈՒԹԻՒՆ.— Իզմիտի և Ջավաքճայի գաւառներուն դատական գործոց մէկ վիճակագրութիւնը Պետական Խորհրդոյ կողմէ քննուելէ և օրինաւոր դատուելէ յետոյ, մատուցուեցաւ Բարձր. Մեծ Եպարքոսին։

ԲԺՇԿԱԿԱՆ վարժարանի քաղաքային ճիւղին դասախօսութիւններն աւելի կատարելագործելու համար՝ Փարիզ յանձնարարուած մանրադիտական գործիները մայրաքաղաքս բերուեցան։

ՀՆՈՒԹԻՒՆ.— Էսկիշէհիրի մէջ պեղումներ կատարուած պահուն գտնուած են նկարներով քանդակուած երկու քարեր, որք հոս ղրկուելով յանձնուեցան կայսր. Թանգարանը։

ԵՐԿՐԱԳՈՐԾԱԿԱՆ նախարարութիւնը ձեռնհաս իշխանութենէն արտօնութիւն խնդրեց 35,000 ղրուշի գումար մը ծախսել տնկարանագործական մէջ մշակելու Էսկիշէհիրի Սարը ու Պէզըրճա կոչուած ցորեններն, որք Էսկիշէհիրի մէջ ու շրջակայքը մշակուելով լաւ արդիւնք տուած են։

ԷՐԶՐՈՒՄԻ նախորդ Տէֆթէրտար Ալի Էմիրի էֆէնտի, որ Եանեայի ու Շքոտրայի նահանգաց նիւթական քննիչ կարգուած էր, Էրզրումէն ճամբայ ելեր է իր նոր պաշտօնատեղին երթալու համար։

ՌՈՒՍԱԿԱՆ դեսպանատան պահականաւը՝ Բօղազիչի երէկ Իզմիր ուղեւորեցաւ։

ՍԷԼԱՆԻԿԻ վերաքննիչ ատենին ընդհանուր դատախազը նկատելով որ Սէլանիկէն Կ. Պոլիս ուղեւոր փոխադրող շոգենաւք իրենց մէջ համաձայնութիւն մը գոյացնելով գիները բարձրացուցեր են, այդ մասին ինչ ինչ միջոցներ ի գործ դնելու ձեռնարկեր է։

ԴԱՏԱԿԱՆ նախարարութեան պաշտօնէից ընտրութեան յանձնաժողովն երէկ գումարուելով դատական մէկ քանի պաշտօնէից ընտրութեամբն զբաղեցաւ։

ՍԿԻՒՏԱՐԻ ՀՐԴԵՀԸ.— Առջի գիշերը Սկիւտար Պօղլար Պաշը Նուհ Գույուսիի մօտ պատահած հրդեհն սկսաւ կայծնաւածէ. Օննիկ աղայի փայտաշէն տունէն։ Հրդեհին վայրը փութացած էին Սկիւտարի կառավարիչը, հրամանատարն և այլք։

Օննիկ աղայի մայրը չկրնալով ազատիլ այրեցաւ։ Օննիկ աղայի ախոռին մէջ մէկ քանի կովեր այրեցան։

Այրած տասներկու տուներէ տասը ապահովագրեալ էին։ Ապահովագրական ընկերութիւնք չորս հազար ոսկիէ աւելի վնաս մը կրած են։

Ոստիկանութիւնը քննութեանց ձեռնարկած է հրդեհին պատճառը ստուգելու համար։

ՀՐԴԵՀ.— Երէկ ժամ 6ին Թաթավլայի մօտ Սինէմբէլի մէջ տնակ մը հրդեհ ծագեցաւ, սակայն անմիջական օգնութեանց շնորհիւ այդ շէնք փլցուելով վտանգին առաջքն առնուեցաւ։ Ախոռին մէջ գտնուած ութ կովեր ազատուեցան։

—Երէկ ժամ 1ին Բերայի Պալըգպազարի փողոցին մէջ տունէ մը հրդեհ ծագեցաւ, բայց կարելի եղաւ ժամանակին մարել։

ՄԱՀՄՈՒՏԻ ՇԷՖՔԷԹ շոգենաւն, որուն մէջ զինուորներ կային, երեկ Սեւ ծովէն Պոլսոյ նաւահանգիստը ժամանեց և քիչ մը կենալէ յետոյ Ճիտտէ ուղեւորեցաւ։

ԹՐԱՄՈՒԷՅ.— Մայրաքաղաքիս մէջ կազմուած ընկերութիւն մը, ձեռնհաս իշխանութեան դիմելով, մենաշնորհ խնդրած էր Սկիւտարէն՝ Մոտա, Գատըգիւղէն՝ Գալամըշ ու Ֆէնէր, Հայտար Փաշայէն՝ Ջամլըճա և Ջամլըճայէն Սկիւտար երկաթուղւոյ գիծեր շինելու համար։

Պետական Խորհուրդն, որուն յանձնուած է այդ խնդիր, նկատելով որ Հայտար Փաշայէն ի Ֆէնէր երկաթուղւոյ գիծ մը արդէն կայ և մինչեւ Ջամլըճա գիծ մը շինելու համար ալ Անատոլուի երկաթուղեաց ընկերութիւնը արտօնութիւն ունի և նկատելով որ այդ երկու տեղերու համար եթէ թրամուէյի գիծեր շինելու արտօնութիւն տրուի, երկաթուղւոյ ընկերութեան իրաւանց պիտի վնասէ, որոշեց միայն Սկիւտարէն Մոտա թրամուէյի գիծ մը շինելու համար արտօնութիւն տալ։ Խնդրարկուք հաւանեցան այդ որոշման, որով պայմանագրութեան և յանձնառութեան տետրին պատրաստութեանը ձեռնարկուեցաւ։

ՀՐԵԱՅ ՀՐԿԻԶԵԱԼՔ.— Պալաթու հրդեհէն վնասուած հրեայ աղքատաց համար կազմեալ նպաստամատոյց յանձնաժողովը աւարտեց նպաստներու բաշխումը, որուն ընդհանուր գումարն է 75,803 ղրուշ։

ԵՐԿՐԱՇԱՐԺ.— Երկուշաբթի օրը Լառնաքայի մէջ (Կիպրոս) երկրաշարժի ցնցումներ զգացուեր են։

ԽՈԼԵՐԱ.— Աղեքսանդրիոյ մէջ կիրակի օրը բոլորովին վեց դէպք ու հինգ մահեր պատահեցան։ Գահիրէի մէջ 7 դէպք ու 7 մահ։ Ուրիշ տեղերու մէջ 212 դէպք ու 174 մահ։

ԹԱՂԱՊԵՏՈՒԹԵԱՆ Դ. շրջանակին մէջ (Պէշիքթաշ) անցեալ Մարտ, Ապրիլ ու Մայիս ամիսներուն 362 հիւանդներ դիմած են թաղապետական բժիշկներուն։ Այդ հիւանդներէն 316ը դարմանուած ու 46ը մեռած են։ Այդ երեք ամիսներուն նոյն շրջանակին մէջ պատահած ընդհանուր մահերու թիւն է 217։ Նոյն երեք ամիսներու մէջ կեղծծաղիկէ 13 հիւանդներ պատահած են, ասոնց 7ը՝ չնճաղիկով դարմանուած են, 3ը՝ այդ դեղին ներարկումէն յետոյ ուրիշ հիւանդութենէ բռնուելով մեռած և 3ն ալ առանց դարմանի մեռած են։ Պատուաստուողներու թիւն 138։

ԳԱՒԱԼԱՅԷՆ կը գրեն թէ ծխախոտի վաճառականութիւնն օր օրի ընդարձակուելու վրայ է։ Այդ ծխախոտներու երկու երրորդ մասը Աւստրիոյ Ռէժիին կողմէ կը գնուի։ Իտալիա, Ռումանիա, Սերպիա, Ֆրանսա, Անգլիա ու Ամերիկա մեծ քանակութեամբ ծխախոտ կը գնեն Գաւալայէն։ Այդ պատճառաւ ծխախոտի մշակութիւնք աւելի կ'ընդարձակուի։ Այժմ տարին 6—7 միլիոն օխա ծխախոտ կը հանուի, որ կը յուսացուի թէ 12 միլիոնի բարձրանայ։ Գաւալայի մէջ այժմ ծխախոտի համար 7—8,000 գործաւորներ կ'աշխատին։

ԳՈՂՈՒԹԻՒՆՔ.— Կիրակի օրը Բաքը ընկերութեան գրասենեակի դրամարկղէն 50—60 ոսկի գողցուեր է։ Այդ դրամ արկղակալին սպասաւորութիւնն էր։ Ոստիկանութիւնը քննութեանց ձեռնարկեց։

—Ի Չէնկէլքէօյ տուն մը մէջ աշխատող Միհրան անուն սպասաւոր մը, տանը մէջ ոչ ոք գտնուելէն օգուտ քաղելով, գոց սնտուկ մը բացեր և հոն գտնուած սնտուկ մը կոտրելով գողցեր է խոշոր ադամանդ մը, քսակ մը, 80 ոսկի արժող ադամանդ մատանի մը և դրամ մը օր։ Այդ անձին դէմ դատ բացուած է։

ԱՐԿԱԾՔ.— Մէքթեպճեան Ջենոբ էֆէնտիի որդին Պէօրգ էֆէնտի, անցեալ օր, Քիրեճ Պուռնուն ձիով անցնելու պահուն, դիպուածով վար ինկաւ և բաւական վիրաւորուեցաւ։

—Պէօյիւքտէրէի մէջ կիրակի օրը տասը տարեկան տղայ մը ծառէ մը վար ինկաւ և ծանրապէս վիրաւորուեցաւ։

—Պոլսոյ Գասըմփաշա թաղը տուն մը մէջ հինգ տարեկան տղայ մը ջրհորին մէջ ինկաւ, սակայն ազատուեցաւ։

—Առջի գիշերը Թօփխանէէ առջեւ երկու բեռնակիրներ՝ Մկրտիչ ու Արթին՝ շոգենաւէ մը ուրիշ շոգենաւ մը ածուխ փոխադրելու ատենին, տախտակին շուանը խզուելով երկուքն ալ ծովը ինկան։ Արթին թէեւ ազատուեցաւ, սակայն Մկրտիչ խեղդուեցաւ։

Տուն շինողներուն կը յանձնարարուի անպատճառ կարդալ չորրորդ երեսի ազդերու տաճիկերէն ծանուցումը։

ԳԻՒՂԱՏՆՏԵՍԱԿԱՆ

ՀԱՒԱԲՈՒԾՈՒԹԻՒՆ

Գիւղատնտեսութեան կարեւոր մէկ ճիւղն ալ հաւերը խնամելու և պահելու արուեստն է, որ ինքնին շատ դիւրին կերեւայ, որովհետեւ ամէն մարդ իր պարտէզին մէջ 2—3 հաւ կրնայ պահել, բայց ինչ ընեն այն մարդիկ որոնք բազմաթիւ հաւեր ունին և երբ համաճարակ մը կը ծագի՝ շուարած կը մնան։ Հաւերը ամէն տեսակ ախտերու ենթակայ են զորս պէտք է զգուշութեամբ խնամել անոնց առաջքը առնելու համար, ըստ որում անոնց մէջ ծագած հիւանդութիւն մը շատ անգամ մարդուս ալ կը փոխանցի։ Քանի մը համառօտ տեղեկութիւններ կուտամ հաւերու տեսակին, թուխսին, հաւնոցի առողջապահիկ պայմաններուն և պէտք եղած դարմանումներուն վրայ։

Գիւղատնտեսութիւնը ունի նաեւ ասկէ զատ շատ ընդարձակ ճիւղեր ալ, ինչպէս, այգեգործութիւն, երկրագործութիւն, կովաբուծութիւն, գինեգործութիւն և այլն և այլն։

Հաւերը երկու մասի կը բաժնուին, առաջինք ցամաքային, ինչպէս հաւը, հնդկահաւը, որք բնաւ ջուրը չեն մտներ, երկրորդը ջրային, ինչպէս, սագը և բադը, որք շարունակ ջուրերու մէջ լողալ կուզեն։

Հաւերը ամէն տեսակ գոյներով կրնան ըլլալ, բռուկը (իպիք) երբեմն բաւական զարգացեալ կը լինի, լայն կամ երկայն, երբեմն ալ բռուկի տեղ գագաթիկ (թէլէք) մը կ'ունենայ որ շատ անգամ մինչեւ աչքերուն վրայ կը տարածուի։

Պէտք է ընտրել հաւերու պարտէզին (*) մէջ առողջ հաւեր։ Հաւերը եթէ ճերմակ ըլլան, պէտք է որ թաթերնին (բէնչէ) մոխրագոյն կամ վարդագոյն ըլլայ։ Խոշոր հաւկիթ ածող հաւեր յառաջ բերելու համար պէտք է գործածել ուժով և կորովի աքաղաղներ, ինչպէս նաեւ անոնց ուտելիքին և առողջութեան համար հարկ եղած միջոցները գործադրել։

Ի՞նչ տեսակ աքաղաղ պէտք է ընտրել.— Աքաղաղի ընտրութիւնը շատ կարեւոր է, մանաւանդ որ թուխսերու առողջութիւնը անկէց կախեալ է։ Ութ կամ տասնըմէկ ամսու աքլոր բաւական են, որովհետեւ թէեւ ասկէ աւելի հաւ կ'ատացուի, բայց պէտք է գիտնալ թէ արդիւնքը քիչ կըլլայ։ Հաւու մը կամ աքաղաղի մը ուժը 3—4 տարիէ աւելի չի տեւեր։ Այս ժամանակէն վերջը զգալի կերպով կը նուազի հաւուն ածանութիւնը, անոր համար ամէն 3—4 տարին անգամ մը ծերացած հաւերը փոխելը խելացութիւն է, ծախելով կամ ուտելով և փոխանակ անոնց՝ երիտասարդ հաւեր գնելով։

Լաւ աքաղաղ մը հետեւեալ պայմաններուն մէջ աղէկ կըլլայ, օրօրինակ, աչքերը՝ սեւ, նայուածքը՝ ուժգին և հաստատուն, քալուածքը՝ ժիր, փետուրները՝ խիտ և շատ փայլուն գոյնով մը, կտուցը՝ մեծ և կարճ, աքլորիրուկը (խորոզ իպիկի, crête de coq) սիրուն կարմրուկ, կուրծքը լայն, պոչը՝ երկայն և մանգաղաձեւ, ոտքեր՝ ուժով և հաստատուն. այս նշանները կրող աքլոր մը շատ աղէկ է. Նաեւ պէտք է իրիկուններ հաւերը հաւնոց տանիլ և դռները կանխելով հաւաքել և այլն, հակառակ պարագային մէջ, եթէ ըլլայ մեղմ և տկար, բոլորովին անօգուտ է պահելը։

Ինչպէս որ ըսինք, արդէն 3—4 տարուան ժիր աքաղաղ մը անօգուտ է, նոյնպէս ալ 3 ամսուանը. այս մասին ժողովուրդը սխալ կարծիք մը ունի, երբ թէ չափահասին դերը կը կատարէ 3 ամսուան աքաղաղ մը։

Թէ ի՞նչ տեսակ հաւեր ընտրելու է.— Հաւը պէտք է ըլլայ մեղմ, ծածկուած խիտ փետուրներով, գլուխը մեծ, գլուխը մեծ, վիզը հաստ, աչքերը աշխոյժ, կատարը կարմրուկ և կախ, ոտքիկները աւելի մանիշակագոյնի մօտ։ Հաւը պէտք է միշտ իւր կերը փնտռելու զբաղի։

Հաւուն տեսակը դէշ կամ վայրենի ըլլայ, թուխս նստած ատեն ի հարկին իր կերը ճարելու համար հաւկիթները կը կոտրէ և ձագուկները կը կոխոտէ (այս տեսակ հաւերը պէտք է ծախել կամ միւսներէն բաժնել, որովհետեւ ուրիշ հաւկիթներ ալ կոտրելու պատճառ կըլլայ)։

Ածանութիւն.— Շատ դիրուկ հաւերը բնաւ ածելու յարմարութիւն չունին, ինչպէս նաեւ խօսող հաւերը։

Տեսակը չգիտցուած հաւկիթները պէտք չէ գործածել, որպէս զի աշխատութիւն մը ապարդիւն չմնայ։ Աղէկ ածան հաւ մը տարին 80—120 հաւկիթ կրնայ ածել։

Հաւու մը ածան ըլլալը հետեւեալ նշաններէն կարելի է գուշակել, ականջները անփայլ կարմրութիւն մը կ'ունենան, թէեւ երիտասարդութեան ատեն ունեցած կարմրութիւնը ծերութեան մէջ ջնջուի իսկ, դարձեալ կը պահէ քիչ մը կարմրութիւն։

Մ. Ա[illegible]

ՏՕՔԹ. ՇԻՐԻՆԵԱՆ
ԲԺԻՇԿ, ՎԻՐԱԲՈՅԺ ԵՒ ՄԱՆԿԱԲԱՐՁ

Վկայեալ Ֆիլատելֆիոյ եւ Նիւ Եօրքի համալսարաններէն, երեք տարի հիւանդանոցաց մէջ ծառայած, յետ տասն եւ հինգ ամեայ փորձառութեան, իւր բնակութիւնը հաստատած է Բերա, Սագըզ Աղաճ փողոց Թիւ 47 տունը, ուր կ'ընդունի հիւանդ ամեն օր ժամը 7—11. երեքշաբթի եւ ուրբաթ օրերը ձրի կը դարմանէ իրեն դիմողները, իսկ առաւօտները բացի կիրակէ միւս [illegible] օր կը գտնուի Գարաքէօյ [illegible] Թօփհանէ [illegible] ուր երեքշաբթի օրերը ձրի կը դարմանէ իրեն դիմող աղքատները։ Կը դարմանէ ամեն տեսակ հիւանդութիւնք եւ կը կատարէ վիրաբուժական ամեն կարգի գործողութիւնք։ 457 67—75

(*) Բաւական մեծ տարածութիւն մը որ չորս կողմէն շրջապատուած ըլլայ երկաթէ կամ փայտէ ցանցերով, այս տեսակ վայր մը հաւերու պարտէզ կըսուի որովհետեւ հաւերը, հաւնոցը և բոլոր կազմածները իրենց կը վերաբերին, այդ պարտէզին մէջ կը գտնուին։

ՔՈՆԵԱՔ Ն. Ի.
ՀԵԼԼԵՆԱԿԱՆ
ՄՈՍՔԱՏ ԳԻՆԻՈՎ ՊԱՏՐԱՍՏՈՒԱԾ
ԱՄԵՆԷՆ ԶՈՒՏ ՔՈՆԵԱԿԸ
ՀԱՅԹԱՅԹԻՉ
Յունական եւ Եւրոպական բազմաթիւ հիւանդանոցներու
Մեծաքանակ առաքում բովանդակ Թուրքիոյ, Եգիպտոսի, Սուրիոյ, Ռումանիոյ, Սերպիոյ, Պուլկարիոյ, Ռուսիոյ, Ամերիկայի և Հնդկաստանի համար։

ΣΥΜΒΟΛΟΝ ΚΑΤΑΣΤΗΜΑΤΟΣ

ՊԱԹԻՍԹԱ Ի ՊԻՐԷՈՆ
ՄԻԱԿ ԳՈՐԾԱՐԱՆ ՔՈՆԵԱԿԻ
Պ. Ֆ. ՊԱԹԻՍԹ
ՀԱՍՏԱՏԵԱԼ Ի ՊԻՐԷՈՆ
ՈՐ ՀՆՈՒԹԵԱՆ ԱՌԱՒԵԼՈՒԹԻՒՆՆ ՈՒՆԻ
Հաստատեալ 1872 ին
Միակ ներկայացուցիչ Տ. Կ. Ցիսքինատիս։ Կեդրոնական վաճառատեղ, Ղալաթիա, Ցիւլֆարի փողոց, Թիւ 23.

ՊԱՇՏՕՆԱԿԱՆՔ

Պալայի աստիճան տրուեցաւ Շիրքէթի Խայրիյէի տնօրէն Վէհպի էֆէնտիի։

Իւլայի երկրորդ աստիճան՝ Առեւտրական ու Հանրօգուտ շինութեանց նախարարութեան վիճակագրութեանց դիւանին առաջին քարտուղար Սայիտ պէյի, որ Ներքին գործոց նախարարութեան կնքապահի պաշտօնը կը վարէ։

Իւլայի երկրորդ աստիճան՝ Կ. Պոլսոյ վերաքննիչ ատենին ընդհանուր դատախազ Ճէմալ պէյի։

Սարուխան գաւառին (Մաղնիսա) նախնական դատարանի պատժական ճիւղին նախագահ անուանեցաւ Պորտաւրի գաւառին նախնական դատարանի պատժական ճիւղին նախագահ Մէհմէտ Նէճիպ էֆէնտի։

Գըրգքիլիսէ գաւառին նախնական դատարանին ընդհանուր դատախազի օգնական անուանեցաւ Բերայի նախնական դատարանին քարտուղարներէն Ֆուատ պէյ։

Երկրորդ կարգի Մէճիտիյէ պատուանշան տրուեցաւ Բէշիքթաշ օսմանեան ընդհանուր հիւպատոս Լութֆի պէյի և Էտիրնէի ու Սէլանիկի նահանգաց իմտահան քննիչ Վասֆի էֆէնտիի։

Երկրորդ կարգի Օսմանիյէ՝ Դատական նախարարութեան Մէքթուպճի Շէվքէթ պէյի։

Երրորդ կարգի Օսմանիյէ՝ Պոլսոյ վերաքննիչ ատենի անդամներէն Հաճի Թահիր էֆէնտիի։

ՊԱՇՏՕՆԱԿԱՆ ՁԵԿՈՒՑՄՈՒՆՔ

Հետեւեալ Պաշտօնական Ձեկուցումները հաղորդուած են ի հրատարակութիւն.

«Վեհ. Սուլթանին բարձր նախագահութեամբ կազմեալ և Անատոլուի նահանգաց մէկ քանիներուն յատուկ Նպաստամատոյց յանձնաժողովին կողմէ կատարուած հանգանակութեան գումարը հասած է՝ իսլամական աղօթատեղիներու համար՝ 63,400 դրուշի և ընդհանուր հանգանակութեան համար ալ 76,933 դրուշի։»

— «Գերմանական կառավարութիւնը Բրաունշվայքի Թագ պատուանշանի երկրորդ աստիճանը տուաւ Կրթական նախարարութեան արձանագրութեանց դիւանին տնօրէն Ալի Ղալիպ պէյի։ Կայս. Իրատէ մը արտօնեց այդ պատուանշանի գործածութիւնը։»

—«Յունիս 24 թուականաւ Բարձր. Մեծ. Եպարքոսին ուղղեալ հեռագրեր ծանուցած են թէ Հալէպի, Պրուսայի, Էնկիւրիի, Գոնիայի, Տիարպէքիրի, Մուսուլի, Տրապիզոնի, Ատանայի, Էրզրումի, Խարբերդի և Գասթէմունիի նահանգաց մէջ ալ, շնորհիւ Վեհ. Սուլթանին, կատարեալ անդորրութիւն և ապահովութիւն կը տիրէ։»

ԲԱԽՄԱՄԲ ԱՄՈՒՍՆՈՒԹԻՒՆ

(ՆՈՐԱՎԷՊ)

—Կեցցէ՛, կեցցէ՛, անիծի՜ց արմատ, կեցցէ կըսեմ, ապո՛ւշ։

—Կեցցէ՛, կեցցէ՛, օ՛հ, Աստուած իմ, ամեն բան պիտի ջախջախէք։

Այս բացագանչութիւններ կարձակուէին սուրհանդակի երկու կառքերէ որոնք մութին մէջ իրարու դիմաց կը վազէին սրարշաւ, Հէտէնի անպիտան սալարկին վրայ։

Մութը սաստիկ էր, քաղաքը առանց լապտերի, փողոցը նեղլիկ, կառապանները գինով... և ահա վայրկեան ամենէն սաստիկ կէտին երկու կառքերը շառաչմամբ կընդհարին, անիւներն իրարու կանցնին, շառաւիղները կը ջախջախին, սռնակները կը կոտրին, զսպանակները կը խորտակին, և կառքերը խնալու մօտ հազիւ կը բռնեն զիրար։ Բախումէն, էրիկ մարդու գլուխ մը և կնոջ գլուխ մը միեւնոյն ժամանակ դուրս ելլալով երկու պատուհաններուն բացուածքէն, իրարու կը հպին, կառքերէն քիչ մը նուազ բուռն կերպով, բոլորովին անակնկալ համբոյրով մը։

—Ա՜հ, մեծդ Աստուած, տիկին, մէկ տեղերնիդ ցաւցուցի՞, կը գոչէ ուղեւորը սքանչացած հրեշտակային դէմքին հանդէպ զոր աղէտէն ազատուած լապտերի մը լոյսը կողողէր իր տժգոյն փայլովը։

—Իսկ դո՞ւք, պարոն, հարցուց դաշն ձայն մը։

—Ա՜հ, տիկին, ընդհակառակն. դիպուածը աւելի ախորժելի եղանակ մը չէր կրնար ընծայել ինծի ձեզ ներկայացուելու։

Ընդհարման շառաչը, ձիերուն դոփիւնը, կառապաններուն յիշոցները արթնցուցած էին Հէտէնի քաղքենիները որոնք զարմացած որ գիշեր ատեն խորդիւնէ զատ բան մը կը լսեն, կարծելով որ ահաւոր ջրհեղեղ մը տեղի կունենայ, հրահանը կը գտնեն, կը վառեն լամպարները, աշտանակները, պատրոյգներն ու ծխափայտերը և զգուշութեամբ դուրս կելլան իրենց բնակարանէն, ոմանք շապիկով, գիշերազգեստով, ուրիշներ իրենց վերմակներուն մէջ պլլուած մերկութեամբ։

Շատ չանցած, մեծամեծ բազմութիւն մը կազմուած էր երկու կառքերուն շուրջը, նստարաններուն, բազրիքներուն վրայ ելլելով, պատշգամբները քաշելով արկածին վրայ կարծիքներ փոխանակելով, ուղեւորները մեղքնալով, բայց չկրնալով հասկնալ թէ մարդ ինչպէս այդ ժամուն փափկալից անկողինէ տարբեր տեղ մը կրնար գտնուիլ։

Այս թոհուբոհին մէջէն ուղեւորը ճամբը գտած էր իր կառքէն դուրս ելլալու աջին ապակիին բացուածքէն, յետոյ թռչելով գլորած ձիերուն վրայ փորձեց հասնիլ մինչեւ անծանօթ կինը զոր համբուրած էր։

Յանկարծ ամբոխին մէջէն արձակուած քամիչի աղաղակ մը ետ կը կեցնէ զինք իր գեղեցիկ ծրագրէն։

—Կրա՛կ... կրա՛կ։

Կը նայի. քաղաքապետին տանտիկնոջը հին գիշերազգեստը խառնակութեան մէջ բռնկած էր դրացիի մը լամպարէն։

Կինը վտանգի մէջ էր. բայց քաղաքապետը կայրէր։

Ուղեւորը, շնորհալից ու կորովի դէմքով երիտասարդ մը, մտածեց որ էն բարեպատշաճն էր մարել Պ. քաղաքապետը որուն վիճակին վրայ իր ազնիւ քաղքենիները մտախոհութեամբ կը ճառախօսէին թէ անհրաժեշտ չէ՞ր քաղաքապետութեան դոյլերն երթալ առնել՝ մարելու համար բարձրացող բոցը որ պաշտօնակալին շապիկին կը հասնէր։

Մէկ ոստումով կրակին վրայ ցատկեց, ըստ բախտի բռնեց շապիկ ու գիշերազգեստ՝ չնայելով որ ձեռքերը պիտի այրէին, յետոյ օգնութեան վազեց կնոջ, որը առողջ թողլով քաղաքապետը, որ սակայն մերկանդամ եղած էր իր քաղաքակիցներուն մէջտեղը որոնք մօտեցած էին շնորհաւորելու զինք վտանգէն ազատած ըլլալուն։

—Հազար ներում, պարոն, մրմնջեց կինը շնորհալի կերպով։

—Ինծի՞ կրնայ, տիկին, շնորհակալ ըլլալ դիպուածին որ իր շնորհները կը կրկնապատկէ թոյլ տալով ինծ որ ձեր հրամաններն առնեմ, վասնզի իմ սենեկապանս կանխեց զիս, այնպէս որ ինէ զատ ծառայ չունիք հոս։

—Իսկ ես հոս չե՞մ ծառայելու համար իմ կնքամօրս, պատասխանեց տասնեհինգամեայ փոքր աղջկան մը ծիծաղկոտ դէմքը որ երեւցաւ տիկնոջ ուսին ետեւէն։

—Ներում կը խնդրեմ իր կողմէ, շատ միամիտ է, վրայ բերաւ կինը թեթեւ շփոթութեամբ մը որ աւելի հրապոյր կուտար իր դէմքին։ Բայց չվիրաւորուեցա՞ք այն ծիծաղելի գիշերազգեստէն որուն վրայ պիտի խնդայի եթէ դող եկած չըլլայի։

—Շատ բարի էք, տիկին, փոքր այրուածքով մը ազատեցայ։

—Կը ցաւի՞։

—Աստուա՛ծ իմ, մատ մը ի՞նչ կարժէ կեանք մը ազատելու համար։

—Անծանօթի մը աղէկ գին տալ է այդ. ի՞նչ պիտի ընէիք ուրիշ կնոջ մը որ սիրելի ըլլար ձեզ։

—Ամբողջ անձս պիտի զոհէի անոր մէկ մատը փրկելու համար։

Երկու շողուն աչքեր, երկու զսպուած հառաչներ պահ մը ընդմիջեցին այս տեսակցութիւնը։

Նախ կինը վերսկսաւ խօսակցութիւնը։

—Կը ցաւի՞, պարոն։

—Կը ցաւիմ, տիկին, վասն զի ձեզ տեսնալէ յետոյ, կը մտածեմ թէ պիտի կրնա՞մ ապրիլ դժբախտութենէս ետք։

—Դժբա՞խտ էք ուրեմն, պարոն։

—Ձեզ դատաւոր կը կարգեմ, տիկին. այն պահուն երբ մեր կառքերն իրարու զարնուեցան իմ խօսեցեալիս դիմացը կը վազէի։

—Զարմա՛նք, ես ալ։

—Ձեր ճակատագիրը իմինիս չի նմանիր, կը վազեմ կարգուելու կնոջ մը հետ զոր չեմ ճանչնար, զոր կարհամարհեմ իմ վրաս ի գործ դրուած բռնութեան համար։

—Հետզհետէ աւելի տարօրինակ։ Եւ գեղանի ուղեւորուհին աւելի զօրեղ կերպով հառաչեց։

—Մեր ճակատագիրները իրարո՞ւ պիտի հանդիպին, հարցուց երիտասարդը բոցավառ ակնարկով մը ծածկելով կինը։

—Իրարու կը նմանին, պատասխանեց կինը, ես ալ անծանօթի մը հետ կարգուելու կերթամ։

—Զոր անշուշտ կը սիրէք։

—Որուն հետ պիտի կարգուիմ ի սէր իմ քրոջը, մանկութեան բարեկամուհի մը որ ալ չուզեր ինէ բաժնուիլ։ Օ՛հ, սիրելի Բլրան, տխմար բարեկամուհի, էն անձնուէրը բոլորներուն։

—Որ կը յափշտակէ ձեր անձը, կը կապտէ ձեր ազատ կեանքը, ձեզ կամուսնացնէ այդ դիպուածական մարդուն հետ, պատասխանեց երիտասարդը ջղաձգօրէն։

—Օ՛հ, պարոն, եթէ ճանչնաք բարեկամուհիս...

—Թերեւս հետն ամուսնանամ, բայց անոր բարեկամութիւնն ընելու համար մեկուն հետ չպիտի կարգուէի։

—Երկնային մէկն էք, պարոն, բայց հոս այնպէս կը խօսակցինք իբր թէ Բարիզի մէկ սրահին մէջ գտնուէինք։ Ջանանք պատուով դուրս ելլալ այս դէշ վիճակէն որուն մէջ կը գտնուինք։

—Եթէ միայն ուզէք օգնել ինծ, տիկին, շատ դիւրին կըլլայ ամեն բան։

—Ի՞նչպէս օգնել ձեզ, ես որ ձեր վրայ դրած իմ յոյսս։

—Օ՛հ, իմ աջակցութիւնս ձերն է ամբողջովին։

Կինը փոքր հեգնոտ ժպիտ մը ունեցաւ։

—Զիրար չենք հասկնար, պարոն։

—Կը բաւէ որ զիս հասկնաք, տիկին, ըսաւ երիտասարդը ձեռքը ուղեւորուհիին երկնցնելով։

—Իրո՛ք, բայց չեմ ճանչնար ձեզ։

—Աւելի քիչ կը ճանչնաք այն անծանօթը որուն հետ պիտի ամուսնանաք։

—Շիտակ է, բայց անուն մը ունի որ բան մ՚է։

—Ես Վերթէօյի կոմսն եմ ու կը պաշտեմ ձեզ, տիկին։

—Իսկ ձեր անծանօթ հարսնցուն կը մոռնա՞ք։

—Ձեզ տեսնալէս ի վեր ինծի համար մէկ կին միայն կայ աշխարհիս վրայ։

—Բարեբախտ դիպուածներու հետամուտները բոլորն ալ այդ լեզուն կը գործածեն ամեն կիներու, պարոն։

—Կարելի է, տիկին, բայց դուք առաջին կինն էք որուն մտերմութիւնս մատուցած ըլլամ անկեղծօրէն։

—Այսինքն թէ շատ կիներու չայլած էք առանց մեծ մտածում մը ունենալու անոնց վրայ։

—Մեր ընկերութեան քաղաքավարութիւնն է որ կը ստիպէ մեզ, պատասխանեց կոմսը ժպտելով, բայց այս պահուս կերդնում որ տպաւորութիւններս համաձայն են խօսքերուս։

—Շատ փաղաքշիչ են այդ խօսքերը, պարոն, բայց պէտք է որ մեկնիմ և հիմա էն աղէկ բանն է ասոր ճարը գտնել։

Այս խօսքերն ըսելով՝ վերջացնելու համար խօսակցութիւն մը որ թեթեւօրէն տաղտկալից կըլլար իրեն համար, ուղեւորուհին ոտքի ելած էր։ Կոմսին դէպ իրեն երկարած ձեռքը բռնել յենակ ծառայեց կառքէն դուրս ելլալու. բայց բազրոտին վրայ ոտքը սայթաքեցաւ և ինկաւ երիտասարդին կուրծքին վրայ։

—Աստուա՛ծ իմ, պարոն... ազատեցէք կնքամայրս... տիկին Պուաւ-Բոալթէլ մարքիզուհին, գոչեց սպասուհին երեւան գալով պարզուրած, բազուկները կառքին դռնակէն դուրս հանած։

—Սի՛ս, Մարիէտ, ի՞նչ անխելք ես. Չե՞ս տեսներ որ բան մը չեղայ, յարեց ուղեւորուհին երիտասարդին սեղմումէն ինքզինքն ազատելով քիչ մը շփոթած։

Այդ խօսակցութեան միջոցին, քաղաքապետն ամչնալով նախնական կերպարանքէն ուր թողած էր զինք իր ազատարարը, տուն դարձած էր և անմիջապէս դուրս ելած՝ պաշտօնական զգեստներն հագած, չորս ջահակիր ծառաներու մէջտեղ կը յառաջանար, ետեւէն ունենալով իր քաղաքակիցները, ու մօտեցաւ ուղեւորներուն և իր առաջին հոգն եղաւ շնորհակալ ըլլալ կոմսին՝ իրեն մատուցած ծառայութեանը համար։

Կոմսը, որ բնաւ չէր գոռոզնար իր գործած փրկարար գործին համար, հարցուց թէ ո՞ւր էր էն աղէկ պանդոկը։

Այն ժամանակ Հետէն այսօրուան վիճակը չունէր. շատ գինետուններ կային սեղաններով ու աթոռներով, բայց անկողին բնաւ։ Ուստի ուղեւորներն ստիպուեցան ընդունիլ քաղաքապետին ասպնջականութիւնն որուն տան մէջ պատրաստ սեղան մը և երկու հանգիստ սենեակներ գտան։

Յաջորդ օրը, մութնալուսուն, ամեն մարդ ոտքի վրայ էր երկու կառքերուն շուրջը որոնք օգուտ քաղած էին առանձնութենէն բոլորովին պատկելու համար ճամբուն վրայ։

Աղէտը դարմանելու համար մէկ քանի օրեր պէտք ըլլալով, քաղաքապետը իր կառքը երկու ուղեւորներուն տրամադրութեանը տակ դրաւ ամենէն մօտ հանգրուանը տանելու համար, ուր պիտի կրնային իրենց ճամբան շարունակելու միջոցը գտնել։

Բայց դէպքերը շատ փոխած էին ուղեւորներուն առաջին տրամադրութիւնները. մարքիզուհին կը նկատէր թէ չափազանց անձնազոհողութիւն է բարեկամութեան համար անծանօթի մը հետ ամուսնանալ. կոմսը յոյժ բանաւոր գտաւ մոռնալ անծանօթ կինը այն կնոջ համար զոր կը յուսար աւելի լաւ ճանչնալ. և ճամբորդութիւնը շարունակուեցաւ այն [illegible] որ քաղաք հասնելուն միեւնոյն կառքը նստան Բարիզ դառնալու համար ուր երեք ամիս յետոյ բոլոր լրագիրները ծանուցին Պ. Էրնէստ-Ատոլֆի, Վէրթէօյի և ուրիշ տեղերու կոմսին ամուսնութիւնը տիկին Էլէօնոր-Մառի տը Թրիվիլէ-Մոնպազոն մարքիզուհիին հետ, այրին Պուաւ-Բոալթէլ մարքիզին, 24 տարու։

Բարոյական.— Ամուսնանալու համար վազելը չի բաւեր, ճիշդ ատենին իրարու զարնուելու է։

ՄԱՐՍԻԱԼ ՏԻԷԹՈՒՐ

Ի՞ՆՉՊԷՍ ԳՈՐԾԱԾԵԼՈՒ Է ԱՑԵՏՈՍԻՆ

Այս անունով հրատարակուած է փոքրիկ տետրակ մը, ուր Եւրոպական նշանաւոր հեղինակներու գործերէ հաւաքուած են կենդանաբանական կարեւոր հրահանգներ ացետոսին գործածութեան վրայ։ Սիրուն տպագրութեամբ ի լոյս ելած սոյն տետրակը ձեռքէ չի պակասելու, ով որ ացետոսին կը գործածէ։ [illegible] 100 հատ փափաքողներ միայն 8 դահեկան վճարելով կրնան [illegible] որուն կողքին վրայ ացետոսին ծախողին անունը տպագրուած պիտի ըլլայ։ Դիմել Ճիկիլեան տպարանը, Գալաթ Սէնթ Ֆաւանի թիւ 20, Տ. Գ. Փափազեանին։

Սակարան

ՂԱԼԱԹԻԱ, Յունիս 26, 8 Յուլիս 1896

Անուանական	Վճարեալ	Թուական	Անուանք Արժեթղթոց	Ընթացիկ Գիներ	
100		1881	Քոն. Մէքիա A } 1%	66	—
100			» » B	35	20
100			» » C	22	22
100			» » D գոցուած	22	11 1/2
400			» » D բացուած	22	14 1/2
100			» » D միջօրէ	22	15
100		1870	Րումէլեթ. գոցուած	104	50
Ֆր. 500			Րումէլեթ. բացուած	105	—
			Րումէլեթ. միջօրէ	105	12
Անվ.	Վճր.				
20	10	1890	Օսմանիէ 4%	81	—
22	11	1869	Քրէտի Ժէն. Օթ.	7	30
10	5	1872	Սոս. Օթ. ու Շ. Է Վ.	4	05
140	140	1878	Լաւըրիոնի	54	—
500	300	1889	Անատոլուի (Բժթ. 5%	606	50
500	500		Երկաթուղիք (Գրթ.	385	—
20	8	1882	Թըմաքու (Բժթ. 5%	7	70
500	500		(Գրթ.	189	—
500	200	1883	Օսմ. Ռէժի	15	25
1.40	1.40	1892	Օսմ. Սիկարէթ 6%	1	25
11	5 1/2	1893	Օսմ. Ապահովդն. Ընկ.	4	60
500	500	1882	Ջրի Ընկ. Տէրքոս	383	—
			Քաղաքներու արժեթղթոց գիներ	188	—

ՍԹԻԼԱՆՑ (Բրիմ) ԻՒ ՎՐԱՅ	Օ. Ո.	Ղրշ.
8 օրուան համար 1000 հատի	1	50
1 ամսուան համար	—	—
1 օրուան համար	2	—
Ռըբոր	—	—
Կանխիկ (Հէվալէսիզ)	—	35

ԸՆԹԱՑՔ ՓՈԽԱՆԱԿԱԳՐՈՑ			
Լոնտոն 3 ամիս	Ղրշ.	110	—
Փարիզ »	Ֆր.	22	92 1/2
Վիեննա 8 օրուան	Ֆիոր.	10	90
Բերլին չէք	Մարք.	18	45

ՍԹԻԼԱՆՑ ԵՐԿԱԹՈՒՂԻԻ ՎՐԱՅ		
8 օրուան համար 10 հատի Ֆր.	5	—
1 ամսուան համար »	— —	—
ԸՆԹԱՑՔ ԴՐԱՄՈՑ		
Անգլ. ոսկի Օ. Ո. 100 ղրշ.ին	109	33
20 Ֆրանկնոց	87	18
20 Մարքնոց (Գերմանական ոսկի)	107	15
Ֆլորին	51	03
Րուպլ Թղթադրամ	8	58
Մէճիտիյէ	108	19
Մանր արծաթ	103	35
Մէճալիք	97	30
Տօկոս Ղալաթիոյ Սախարանի Բէքոռ.	— —	13 1/2

ԵՒՐՈՊԱԿԱՆ ՍԱԿԱՐԱՆՔ

ՓԱՐԻԶ 8 Յուլիս		
Քոնսոլիտ Օսմ. B Կինխ. Ֆր.	— —	—
» » C » »	21	25
D (Բացուած »	— —	—
(Գոցուած »	20	62
Րումէլիի Երկաթուղի »	106	—
Բլիտրիկէ »	150	—
Մաքսային Պարտաթուղթ »	483	—
Օսմանիէ »	377	—
Ռէժիի Բաժնեթուղթ »	357	—
Պանք Օթոման (անուանին.) »	561	50
Ռանթ Ֆրանսական 3% »	103	—
» » 4 1/2% »	105	50
» Իտալական »	88	10
Քրէտի Լիոնէ »	781	—
Քրէտի Ֆոնսիէ »	— —	—
Քոնդուար տ'էսքոնդ »	— —	—
Սուէզի Բաժնեթուղթ »	— —	—
Եգիպտական Միացեալ »	522	—
Չէք Լոնտոնի վրայ »	25	165
ՎԻԷՆՆԱ 8 Յուլիս		
Րումէլիի Երկաթուղի Ֆիորին	52	45
Օսմ. Ռէժի »	176	50
Փոխանակ. Լոնտոնի վրայ ի տես	120	10
» Փարիզի »	— —	
ԼՈՆՏՈՆ 8 Յուլիս		
Քոնսոլիտ Օսմանեան A Ա. Ո.	65	25
» » B »	35	50
» » C »	20	75
D (Բացուած »	— —	—
(Գոցուած »	20	34
Օսմ. Փոխ. 1891ի 4% Երաշխաւոր.	— —	—
» » 1894 3 1/2% Եգպ. Հրկ.ով	— —	—
Պանք Օթոման (վճարեալ) »	12	37
Այտընի Երկաթուղի »	12	--
Միացեալ Եգիպտական »	103	50
Առանձնաշնորհեալ »	— —	—
Անգլ. Քոնսոլիտէ »	113	[illegible]
Պուլկար. Փոխառ. »	— —	—
» » Նոր 6% »	98	75
Ռանթ Հելլենական 5% 1881 »	30	75
» » 5% 1884 »	30	75
Փոխանակ. Փարիզի վրայ 3 ամիս	25	325
ՊԵՐԼԻՆ 8 Յուլիս		
Օսմ. Փոխառութիւն 1888ի Մարք	— —	—
Րումէլիի Երկաթուղի »	104	97
Անատոլուի Երկաթ. 1/4 Պրթթ. »	— —	—
Փոխանակ. Լոնտոնի վրայ 3 ամիս	20	340
» Փարիզի » 3 ամիս	— —	—
Մակեդոնիոյ երկաթուղի	— —	—

ՏՈՔԹԷՕՐ Ս. ԽԱՉԱՏՈՒՐԵԱՆ ԵՒ ՈՐԴԻ
ԱՌԱՋԻՆ ԿԱՐԳԻ ՎԿԱՅԵԱԼ, ԱՄԵՐԻԿԵԱՆ—ԱՏԱՄՆԱԲՈՅԺՔ
(Հաստատեալ յամին 1852)

Նորահնար գործիքի մը միջոցաւ ամենասաստիկ ցաւած ակռաները, մէկ անգամէն փայլակնապէս կը լցնեն, ցաւով դիմել եւ բուժուած վերադառնալու կատարելագործեալ եղանակաւ, [illegible], ճաշակաւոր, եւ դիմացկուն արհեստական ակռաներ կը պատրաստեն, յար եւ նման բնականի, դէմքի ձեւաւորութիւն (ըստ տարիքի), ծամողութիւն, եւ ազատ արտասանութիւն երաշխաւորեալ։ «Ակոռրիթ» կոչուած բերնի հիւանդութիւնը, երեք այցելութեամբ կատարելապէս կը բուժեն, ինչպէս նաեւ Թմրեցուցիչ դեղերու, եւ նորահնար [illegible] ցաններու միջոցաւ առանց ցաւի ատամհանութիւն։

Թիւ 396 Մեծ Փողոց Բերա, (Խանիկի զարդեղէնատան վրայի յարկը ճիշտ Զապուքճեանց դէմը)։

Գաւառցիներու յաճախորդը կրնան դիմել նաեւ իրենց բնակարանը Թիւ 1 Նոր բացուած Խրիսովէրի փողոց ամեն օր։

Յ. Գ. Հաւասարելու համար Եւրոպիոյ եւ Ամերիկայի առաջին կարգի Ատամնաբոյժներուն՝ ժամերը կիրակի օրն ալ, ինչպէս նաեւ մինչեւ կէս գիշեր հիւանդ կ'ընդունին Բերայի գործատեղին։ 410

ՏՈՔԹՈՐ ՊՐԱՅԹ

Վկայեալ Ամերիկեան համալսարանէն եւ երկար ատեն ծառայած է Ամերիկեան ու Անգլիական հիւանդանոցներու մէջ, ուր կատարեալ մասնագիտութիւն ստացած է ներքին ախտերու համար՝ ինչպէս են թոքախտ, կուրծքի, սրտի ու ջղային հիւանդութիւններ, ծննդական գործարանաց ախտեր, կանանց հիւանդութիւններ եւայլն։ Տոքթ. Պրայթ ամեն օր առաւօտները մինչեւ ժամ 3 կը գտնուի իր տունը՝ Լանկա Աչնան փողոց թիւ 32։ Ժամ 3 էն 6, Սամաթիա Արփաճը Եօգուշու Քրիստեան դեղարանը։ Ամեն օր ժամ 7 էն 11 Օգճըլար պաշը, Պալմուրճիներու դիմաց Նորահաստատ Գայզիտ դեղարանը [Գէորգ Սինէմեան] ուր ամենայն ուշադրութեամբ կը քննէ ու կը դարմանէ իրեն դիմող հիւանդները։

Աղքատները ձրի կը դարմանէ կիրակի օրերը իր տանը մէջ՝ հինգշաբթի օրերն ի Սամաթիա եւ ուրբաթ օրերն ալ Օգճըլար Պաշի։

547 10-15

ՊՐՈՒՍԱՅԻ ԱՐՏԱԴՐՈՒԹԻՒՆՆԵՐ

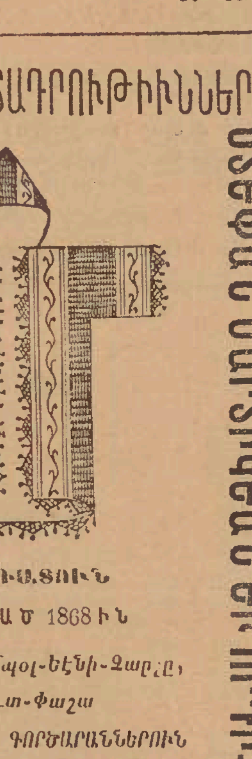

ՎԱՃԱՌԱՏՈՒՆ
ՀԻՄՆՈՒԱԾ 1868ԻՆ
206, 29, Սթամպօլ-Եէնի-Չարշը,
Մահմուտ-Փաշա
ՊՐՈՒՍԱՅԻ ԻՐԵՆՑ ԳՈՐԾԱՐԱՆՆԵՐՈՒՆ
ՄԷՋ ԳՈՐԾՈՒԱԾ

Բաղնիքի խավլուներ, պուրնուզներ, անձեռոցներ, ղինջակներ, մետաքս փէշտամալներ, թաշկինակներ, շղարշներ ([illegible]), էշարփներ, մետաքս ու ոսկեթել ասեղնագործութիւններ և Պրուսայի զանազան ձեռագործ արտադրութիւններ։

Օժիտի համար մասնաւոր ապսպրանքներ մեծ խնամքով կը պատրաստուին։

Մեծաքանակ և փոքրաքանակ վաճառում 515 29—30

ԹՕՄԱՍ ՈՒԻԼՍԸՆ ՇՈԳԵՆԱՒԱՅԻՆ ԸՆԿ.

Իպրօ շոգենաւը, Նաւապետ Ռուս, ընդհանուր վաճառքով Հըլէն հոս հասած պարպած և Օտեսա ուղեւորած է։

Բոնէօ շոգենաւը, Նաւապետ Ճօնս, ընդհանուր վաճառքով Հըլէն մեկնած է Յունիս 29ին և ամսոյս 12ին հոս կսպասուի։

ՍԳՈԹԻ ՄՕՐԻՒ ՁԿԱՆ ՕՇԱՐԱԿ

Կ. Պոլիս, 15 [illegible] 1889

Պարոնայք Սկոթ և Պօուն,

Ցարդ հետ օգուած եմ գործածել ձեր Սկոթի Օշարակը, մէջը լաւ արդիւնքներ ունենալով մանկանց [illegible] և անարիւնութեան հիւանդութեանց քանի մը դէպքերու մէջ։

Իմ կարծիքս է թէ այս հաճոյ և յաջող պատրաստութիւնը միջօ նախամեծար համարուելու Մօրու ձկան իւղէն և կը յանձնարարեմ զայն։

ՏՐ. Ա. ԱՆՏՐԷԱՍԵԱՆ
Նախկին բժիշկ Օսմանեան բանակին

ԿԱՐՃ ԺԱՄԱՆԱԿԻ ՄԷՋ
ԲՈԼՈՐՈՎԻՆ ՆՈՐ ՄԵԹՈՏՈՎ

Կ'ուսուցուի Ֆրանսերէն, Անգլիերէն, Գերմաներէն, Ռուսերէն լեզուները։ Մասնաւոր դասեր կանոնաւոր ծրագրի համեմատ։ Դիմել Մկրտիչ Շահնազարի գրասենեակները, ի Տէյիրմէն Խան, Ղալաթիա։

ԱՊԱՌԻԿ

Եւ կանխիկ պայմաններով վաճառուած ամեն տեսակ գրքերու։ Ամսականով ընթերցում գրքերու։ Զօպանեանի Դուրեանը, Պարոնեանի, Գարագաշեանի, Պալասանեանի երկասիրութիւնները։

ԴՐՈՇՄԱԹՈՒՂԹԵՐ (փուլ)

Ամեն տեսակ եւրոպական ոչ շատ հասարակ եւ արեւելեան դրոշմներ կը գնուին։ Դպրոցական հաւաքողներու համար մասնաւոր պնակիտներով ընտրուած դրոշմներ կը ծախուին շատ աժան։ 512 13—30

ԻԼԱՆ

Զօրլուի քէպիրին Սիրաճի, Ֆէրաճէճիլէր սօգագլարը իլէ Եադլըգճըլար, Աւթարճըլար, Էօրիւճիլէր, վէ Սահհաֆլար ճատտէլէրի թամիրաթընա թէշէպպիւս օլունմըշ իսէ տէ օրասա էմլաքը պուլունանլար գոմիսիոնը մախսուսը թարաֆընտան քէշիֆլէրինտէն թալէպ խարիջէն հիսսէի մէսարիֆի 1 հաֆթա նիհայէթինէ գատար իթա իթմէտիքլէրի հալտէ թամիրաթը մէզքիւրէնին թաաթիլ խալինէ գոմիսիոն գարարը իլէ չիմտիտէն իլան գըլընըր։

* * *

Իքի սէնէտէն պէրու խարապ վէ մէտրուք օլան Տէրսաատէթ Զօրլուի քէպիրին Թամիրի իլէ քիւշատընա Պը Իրատէի Սէնիյէ միւսաատէ գըլընարագ Գալըպաղճըլար Պաշը ինշաաթը խայլը իլէրլէմիշ օլտուղը հալտէ աահալը էմլաքտան պազը էրպապ թամա թամիրաթ մէսարիֆինտէն հիսսէլէրինէ տիւշէն աքչէյի վիրմէմէք գասար իլէ տիւրլիւ սանիյէ վէ էօզիւրլէր կէօսթէրէրէք թամիրաթըն իճրասընտան խիթթամ իթմէք խիթթիկլէրի վէ պու հարաքէթ ինսաթըն թաաթիլի իլէ մէսարիֆտէն հիսսէլէրինի վիրէն աահալը էմլաքըն տուչարը պատր օլանլարընա սէպէպիյէթ վիրէճէկի ճիհէթլէ պու կիւնտէն իթիպարէն 1 հաֆթա նիհայէթինէ գատար թալիփ օլունան հիսսէի մէսարիֆի կէթիրմէյէն աահալը էմլաքըն տիւքքեանլարը թաամիր իտիլմէյէյ հալի իլէ պըրագըլաճագը վէ օլ հալտէ խըճարընտան խիթիֆատէ տախի միւմքին օլամայաճաղը գոմիսիոն մախսուս գարարը իլէ իլան օլունուր։

25 Հազիրան 302 1—5

ԻԼԱՆ

Թէլէկրաֆ վէ Բօսթա Նէզարէթի ագյամը իլէ Տէրսաատէթ Ղալաթա Պէյօղլու վէ Սիրքէճի բօսթախանէլէրինին սալը հալ չիթթաէսի իլէ փապրիգա վէ բօսթա խաթիմպօթը իչիւն միւպայաասընա լիւզում կէօրիւնէն 30,000 գըրէյլի ճէթիտ Սթրանճա քէօմիւրիւ իլէ 400 չէքի հօթապ վէ 206 թօնէլաթօ Նիւգէլ քէօմիւրիւ չէրաիթը լազըմէ իլէ միւնագասայա վազ օլունարագ կէլէճէք Թէմմուզըն րումինին 10ընճը չարշանպիհ կիւնիւ իհալէի էվվէլիյէ վէ ֆէրտասը կիւնիւ 100տէ 5 պէհզիյատ գապուլը իլէ միւնագասայա պէտ ավ սաաթ 10տա իհալէի գաթիէսինին իճրասը մուգառրէր պուլունտուղունտան լէվազըմը մէրգումէի իթմայա թալիպ օլանլարըն պէլիտինամէ վէ Բահրիէ վէ Թօփխանէ Ֆէրահ Թէզաքէրէլէրի իլէ սէնէ ճումաատա կիւնլէրտէ Նէզարէթէ միւչարիէյլէ խաւարէ մէքէլիսինէ միւրաճաաթ էյլէմէլէրի իլան օլունուր։

24 Հազիրան 1312

Մահմուտ Փաշա Թիւ 211 եւ Ղալաթիա Գարաքէօյ (կամուրջին դէմ, Գօմիսիոն խանին անկիւնը) Թիւ 9

ԴԱՄԻԱՆՈՍ ՓԱՓԱԶԵԱՆԻ ՀԱՆՐԱԾԱՆՕԹ ԿՕՇԿԱԿԱՐԱՏՈՒՆԸ

Որ տարիէ մը ի վեր ապրանաց ազնուութեան համար կօշիկներու գիները բարձրացուցած էր, վերջերս ի դիւրութիւն և ի գոհացում իր արգոյ յաճախորդաց Գաղիոյ առաջնակարգ կաշեգործներէն մեծ քանակութեամբ ապրանք բերել տալով գիները նորէն իջեցուցած է. ունի ամեն ձեւի և ամեն չափու վրայ խնամով պատրաստուած կօշիկներ, նաեւ չափու վրայ կօշիկներ շինելով ամեն նրբաճաշակ և դժուարահաճ գնողներուն իսկ ամենայնիւ կը գոհացնէ։

ՎԵՐՋԻՆ ԳԻՆ. — Պատուիրուածները 10 ղրուշ աւելի

Բօթին գալօշ	95	105	Կլասէ
Մանթարլը բօթին	75		
Կէթայ	75—80	85	»
Բօթին	68	75	»
Ըսկարփին	55	60	»

12—[illegible]

ՌՕՍԻԱ ԱՊԱՀՈՎԱԳՐԱԿԱՆ ԸՆԿ.

1881 Մարտ 20ին Կայս. Իրատէով արտօնեալ
Ընկերութեան կեդրոնատեղին Բեթերսպուրկ
Ընկերութեան ապարանքը, Մեծ Մորքայա 37
Ապահովագրութեանց ճիւղեր ՀՐԴԵՀ.—ԿԵԱՆՔ.—ՓՈԽԱԴՐՈՒԹԻՒՆ.—ԱՐԿԱԾՔ

Ընկերային դրամագլուխ ամբողջովին վճարուած	4,000,000 ռուպլի
Երաշխաւորութեան գումար	63,000,000 Ֆրք.
1894ի հասոյթք	24,500,000 »
1881էն ի վեր Ընկերութիւնը իր ապահովագրողներուն վճրծ. է մօտ	90,000,000 »

Փոխ. Ընդհ. Գործակալութեան
Ա. ՀԻՒՐՄԻՒԶ

Ընդհ. Գործակալ Թուրքիոյ համար
ՊՕՂՈՍ ԱՒԳԵՐ
Գալիպ Չէլէպի Պէյ խան, Թիւ 22, 23

Մասնաճիւղ Ղալաթիա, Չէօմլէքճի փողոց, 14
Գրասենեակ Ս. Ժ. ՌԻԲՌԷՆ ԵՒ ԸՆԿ. 32

PHŒNIX FIRE OFFICE

ԱՌԱՋՆԱԿԱՐԳ ԱՆԳՂԻԱԿԱՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ ԱՊԱՀՈՎԱԳՐՈՒԹԵԱՆ ԸՆԴԴԷՄ ՀՐԴԵՀԻ

ՏԱՐԵԿԱՆ ՀԱՍՈՅԹ Անգղ. Ոսկի 1,000,000

ՖԻՆԻՔՍ

Հիմնեալ ի Լոնտոն յամին 1782

ՖԻՆԻՔՍ, հիմնեալ առաւել քան մի դար յառաջ, սոսկ հրդեհի ապահովագրութեան ընկերութիւն մ'է՝ որոյ բաժնետէրք Անգղիոյ ամենահարուստ և համբաւաւոր դրամատէրքն են՝ ունենալով անսահման պատասխանատուութիւն։

ՖԻՆԻՔՍ ընկերութեան աշխարհահռչակ առատաձեռնութեան մի գլխաւոր ապացոյցն է 18,000,000 Անգղ. ոսկւոյ գումարն զոր ցարդ վճարած է հրդեհի վնասուց համար։ 326

ՖԻՆԻՔՍ ընկերութիւնն կ'ապահովագրէ ընդդէմ հրդեհի և կայծակի՝ կալուածք, կարասիք և ապրանք՝ յոյժ նպաստաւոր պայմանօք և միջնորդութեամբ ստորագրելոյս, որք ունիմք լիազօր իշխանութիւն կարգադրելու անմիջապէս մեր ապահովագրելոց կրած վնասներն։

Հ. ՍՈՒԱՆ և ԸՆԿ. ընդհ. գործակալք Կ. Պոլսոյ, Պուլկարիոյ և Սեւ ծովու եզերաց Ղալաթիա, Վանք Օթօմանի Ճիվարի քովը ի Վիթալիս խան, գետնայարկ Թիւ 1 3

ԻԼԱՆ ՊԱՊԸ ՍԷՐԱՍՔԷՐԻ

Ալաֆրանկա էօն այագ մըխ ատէտ 90,000, պէհէր 1000 ատէտի 42 ղրշ. 20 փարա, ալաֆրանկա արգա այագ մըխ ատէտ 70,000, պէհէր 1000 ատէտի 37 ղրշ. 20 փարա, ատի մըխ ատէտ 60,000, պէհէր 1000 ատէտի 31 ղրշ., գըպէլիք մըխ ատէտ 20,000, պէհէր 1000 ատէտի 37 ղրշ. 20 փարա։

Նիզամիէ մույթաղ ֆապրիգասը իչիւն լիւզիւմը օլուպ մէվգըի միւնագասայա գօնուլան պալատէ մուհարրէր 4 գալէմ մըխ Ֆիյաթը մուրագգամլարը իլէ Թալիպի էօհտէսինտէ օլուպ հազիրանը րումինին 26ընճը չարշանպին կիւնինէ գատար պէհէր կիւն միւնագասասը իճրա օլունարագ մէգքիւր կիւնտէ գարարը գաթիսի վիրիլէճէկինտէն իթասընա վէ իրթէսի կիւնիւ 100տէ 5 Թէնզիլինէ Թալիպ օլանլարըն մագամը ալիի Սէրասքէրի լէվազիմաթը ումումիէ տայիրէսինէ կէլմէլէրի իլան օլունուր։
Նօ. 79 2—3

Ժանտարմա տայիրէսի իլէ Տէրսաատէթ ժանտարմա ալայընա մուգթազի միւհիմմաթը գըրթասինէն Թարիխը իհալէտէն իթիպարէն 1 սէնէ միւտտէթլէ իթասընա միւթէահիտ վէ Թալիպ օլանլարըն հէրըը հալը րումինին նիհայէթինէ գատար մագամը Սէրասքէրի մուհասէպաթ տայիրէսի շուպէի մախսուսէսինէ միւրաճաաթ էյլէմէլէրի իլան օլունուր։ Նօ. 74 3—3

Պէյքօզ Տապպաղխանէսի իչիւն միւպայեա օլունմագ իւզրէ մէվգըի միւնագասատա օլան 10,000 ատէտ Թուզը գուրու Իզմիր կէօնիւնիւն պէհէր գըրէէյի աթիգի 6 ղրշ. 8 փարայա օլարագ Թալիպի էօհտէսինտէ օլուպ հազիրանը րումինին 27ինճի կիւնինէ գատար պէհէր կիւն միւնագասասը իճրա օլունարագ մէգքիւր կիւնտէ գարարը գաթիսի վիրիլէճէկինտէն իթասընա Թալիպ օլանլարըն մագամը ալիի Սէրասքէրի լէվազիմաթը ումումիէ տայիրէսինէ կէլմէլէրի իլան օլունուր։ Նօ. 75 3—3

Կիրիտ Ֆըրգայի աղքէրիէսի իտարէսի իչիւն մահալլինճէ մէվգըի միւնագասայա վազ օլունան էրզագը աղնամըն պէհէր գըրէէսի 200, սադէ 190, ինկիլիզ բիրինճի 65, սատէ 520, սօղան 30, քէլլէ չէքէրի 150, ֆասուլիա 80, նօխուտ 60, սապուն 100, բաղաքը 80, դէյմ 200, հաթապ 5, քէօմիւր 30, չայիր 40, սաման 25, քիյահ 30 Պաթում կազը 70 փարա Ֆիյաթլարը իլէ մահալի Թալիպի էօհտէսինտէ օլտուղընտան Թէնզիլը Ֆիյաթ իլէ էրզագը մէգքիւրէյի իթայա պուրաձա Թալիպ օլանլարըն մագամը ալիի Սէրասքէրի լէվազիմաթը ումումիէ տայիրէսինէ միւրաճաաթ էյլէմէլէրի իլան օլունուր։ Նօ. 76 3—3

Պէյքօզ Տապպաղխանէսի իչիւն միւպայեա օլունմագ իւզրէ մէվգըի միւնագասայա գօնուլան 15,000 ատէտ Նըսֆը գարաման վէ նըսֆը տիկէրի գըվըրճըգ գօյուն Թավլասընըն պիրպիրի իւզէրինէ պէհէր ատէտի 3 ղրշ.ա Թալիպի էօհտէսինտէ օլուպ հազիրանը րումինին 27ինճի կիւնինէ գատար պէհէր կիւն միւնագասասը իճրա օլունարագ մէգքիւր կիւնտէ գարարը գաթիսի վիրիլէճէկինտէն իթասընա վէ 29ընճը կիւնիւ 100տէ 5 Թէնզիլինէ Թալիպ օլանլարըն մագամը ալիի Սէրասքէրի լէվազիմաթը ումումիէ տայիրէսինէ կէլմէլէրի իլան օլունուր։ Նօ. 77 3—3

Ապահովգր. ընկերութիւն
ԹՐԻԷՍԴԷ
ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ ՀԻՄՆԵԱԼ 1831ԻՆ
ՀՐԴԵՀ, ԿԵԱՆՔ, ՓՈԽԱԴՐՈՒԹԻՒՆ
Ընդհ. գործակալ, Ա. [illegible]
Ղալաթիա, Բամպուգճը խան, Թիւ 2
548 15—150

ՄՈՍ
ՇՈԳԵՆԱՒԱՑԻՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ
Լիվըրբուլի, Պօրտօյի, Միջերկրականի և Սեւ Ծովի միջեւ բանող շոգենաւք

Անուանք	Թոնոյ	Անուանք	Թոնօ
Րամսէս	3000	Թիպս	2500
Անպիս	3000	Նէքթիս	2400
Թէյպըը	3000	Օսայրիս	2250
Քեանոբուս	3000	Բէրա	2250
Ֆարոս	3000	Սֆինքս	2000
Օսմանլի	3000	Կասբընի	1500
Մարիօթիս	2500	Կիւլէն	1500

Դիմել առ Ժ. Վ. ՎԻԹՕԼ և ԸՆԿ.
Ռիխթըմ խան
ՃԷՅՄՍ ՄՈՍ և ԸՆԿ.
31, Ճէյմս Սդրիդ Լիվըրբուլ
330

ՖՐԱՆՍԱԿԱՆ ԲԵՐՔԵՐ
ԱՆԱՆՈՒՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ

Ընկերութեան կեդրոնատեղին Փարիզ, Վ.րէրի Փողոց, Թիւ 40
Կ. Պոլսոյ միակ կեդրոնատեղին է Բերա, Մեծ Փողոց նախկին օթէլ տ'Անկլըթէռի
տեղը նոր շինուած շէնքն Թիւ 463

ՍՆՆԴԱԿԱՆ ՊԻՏՈՅՔ
Օլիւի Պիսքիւի
Հընդլի բալմէր պիւսքիւի
Կարագ եւ շորոլա
Ամեն տեսակ երշիկ
Չինական Թէյ
Տուփերու մէջ պահուած բանջարեղէն
Աղած ձուկեր «սարտէլա»
Շաքարացեալ մրգեղէնք
Էն պատուական զարեջուրը
Շաքարով շինուած պտուղներ
Ամեն տեսակ պանիր
Զանազան նպարեղէն
Ամեն տեսակ ուտելիք
Ֆրանսական գինիներ
Լիոնի բասղաններ
—o—
ԱՌՏՆԻՆ ՊԻՏՈՅՔՆԵՐ
Սեղանի սպասք
Խոզանակի ամբողջ գործիքներ
Փայտէ ու մետաղէ պնակ ու ափսէ
Խոհանոցի կազմածք
Մետաղէ զաւաթ եւ Թէյանօթք
Պաքարա բիւրեղէ ամեն տեսակ պիտոյք
Տեսակ տեսակ անուշ հոտեր
Զանազան կահեր
Մարմնամարզի գործիքներ
Վրանի եւ պարտէզի պիտոյք
Լուացքի զանազան աճառներ
Հեծելանիւներ եւ այլն

Թէ մեծաքանակ եւ թէ փոքրաքանակ գնուած ապրանքները ամենայն դիւրութեամբ ու առանց վնասուելու կը փոխադրուին մինչեւ փափագուած տեղը։ 638 15—24

دار الصنايع عثمانية

ՏԱՐ ՒՍ ՍԷՆԱԱԻ ՕՍՄԱՆԻԷ

Բէշիքթաշ վէ Տօլմա պաղչէ [illegible]

Մարրուճճըլարտա Բիւյիւք Այօտա էֆէնտի խանընտա Նօ. 1։ ‖ Անգարա գարշուսընտա Քէրէստէճիլէրտէ Նօ. 13

Խանէ ինշասը իչիւն լազըմ օլաճագ հէր նէվ քէրէսթէ վէ տօղրամա վէ սաիրէ եանի կոլայցտան վէ եախօտ ֆապրիգա մայինտէն կէչմէ տէօշէմէլիքլէր վէ բէնտէլէնմիշ լամպալը չիյտէնէ գաբլամալար. հէր նէվ բասա վէ զօլթուգ սիլմէլէր վէ զարու բէրվազլարը, վէ էպնիէէնին իչ վէ տիշ Թաբաքըն լազըմ օլան սիլմէլէր վ. օյմալար, տանթէլալար, տօղրամալար վէ ղայրիհիմ. մէզքիւր ֆապրիգատա պուխար մաքինալարը իլէ մունթազամ վէ նէվուսու յ տէստկեահլարտա իմալ օլունուպ, նէֆասէթ վէ զէրաֆէթը ֆէվգ էլատէսի իլէ պէրապէր, բէզգպէթ զապուլ Լ.Թմէզ տէրէճէտէ էհվէն ֆիեաթլա ֆիրուխթ օլունմագտա տըր, միւֆրէտաթը պալիատա կէօսթէրիլէն քէրէսթէ վէ տօրրամալարըն իշլէնմիշլէրի սաիր մահալտէ ֆիրուխթ օլունան խամ քէրէսթէ ֆիեաթընտան տահա էհվէն սուրէթտէ սաթըլմագտա տըր.

Մէզքիւր ֆապրիգատա ղաէէթ ճէսիմ պիր քէրէսթէ տէրօզիթօսու տախի պուլունտուղունտան, էվ եապտըրմագ արզու իտէնլէրին պէհէմէհալ պիր տէֆա մէզքիւր ֆապրիգաեը զիեարէթ էթմէլէրի բէնտիլէրինէ եիւզտէեիւզ նիսպէթինտէ ֆայտալէրի օլաճաղը պէտէհի տիր.

Մէզքիւր ֆապրիգա կէօսթէրիլէն բլան վէ նիւմունէ իւզրէ էվ ինշասընը տախի թէահիտ էտիւպ, մալ սահիպինէ աայա զիեան կէօսթէրմէզ.

Պունլարտան մատէ հէր նէվ էլպիսէ վէ Թահթա վէ պօեա ֆըրչալարը իլէ չամաշըր մանտալլարը տախի իմալ վէ ֆիրուխթ օլունուր. 514 12—52

ՆՈՐՈՒՂՑՈՅՑ
ՄԷՍԱԺԸՐԻ ԸՆԿԵՐՈՒԹԵԱՆ

— —

Ուղղակի եօթնեակ ընդմէջ Լոնտոնի եւ Սեւ ծովու նաւահանգիստներուն (երթուղարծին հանդիպելով ի Հավր)։

Լոնտոնէ մեկնում ամեն կիրակի. Մարսիլիաէ մեկնում ամեն շաբաթ օր, իրիկուան ժամ 4ին, մէկ ժամաթ, սկսեալ ապրիլ 18էն, դէպ ի Պիրէոն, Իզմիր, Տարտանէլ, Կ. Պոլիս, միւս շաբթուն, ապրիլ 25էն սկսեալ, դէպ ի Բաթաքօլօ, (փոփոխակի Քալամադա) Շիրա, Սելանիկ, Բավալա, (փոփոխակի Տէտէ-Աղաճ), Տարտանէլ, Կ. Պոլիս։

Կ. Պոլսէ մեկնում դէպի Մարսիլիա, Հավր, Լոնտոն, ամեն հինգշաբթի, իրիկուան ժամ 4ին, մէկ շաբաթ, Տարտանէլէն, Տէտէաղաճէն (փոփոխակի Բավալա) Սելանիկէն, Շիրաէն, Քալամադաէն փոփոխակի Բաթաքօլօ) ապրիլ 24էն սկսեալ եւ միւս շաբթուն Տարտանէլէն, Իզմիրէն, Պիրէւնէն, ապրիլ 30էն սկսեալ։

Բաց աստի, ամեն տասնըհինգ օրը, ուրբաթ իրիկուան ժամ 4ին, ապրիլ 23էն սկսեալ Սուրիոյ գծին շոգենաւը Կ. Պոլիս գալով անմիջապէս պիտի մեկնի դէպ ի Մարսիլիա միայն Իզմիր ու Պիրէոն հանդպելով։

ՍՈՒՐԻՈՅ ԳԻԾ

Ապրիլ 30էն սկսեալ, հինգշաբթի ամեն տասնըհինգ օրը Կ. Պոլսէ մեկնում դէպ Իզմիր, Հռոդոս փոփոխակի Սամոս) Պէրութ (ուր պիտի հանդիպի Եաֆա, Բօռ-Սայիտ, Աղեքսանդրիա, Մարսիլիա գացող սուրհանդակին) Լարնաքա, Սուրիական եզերք, նորէն Պէրութ, Բօր-Սայիտ, Աղեքսանտրիա, Մարսիլիա։

ՕՏԵՍԱ-ՆՈՎՈՐՈՍԻՔԻ ԳԻԾ

Ուղղակի երթեւեկ կիսամսեայ Լոնտոնէն, Հավրէն, Մարսիլիաէն եկած սուրհանդակներով։ Կ. Պոլսէ մեկնում կիրակի իրիկուան ժամ 4ին, ապրիլ 19էն սկսեալ։

ԱՆԱՏՕԼՈՒ-ՊԱԹՈՒՄԻ ԳԻԾ

Ուղղակի երթեւեկ տասնըհինգօրեայ՝ Լոնտոնէն, Հավրէն, Մարսիլիաէն եկած սուրհանդակներով։ Կ. Պոլսէ մեկնում երկուշաբթի իրիկուան ժամը 4ին, դէպ ի Սամսոն, Կիրասոն, Տրապիզոն եւ Պաթում ապրիլ 27էն սկսեալ։ 425

VIN BRAVAIS
ՊՐԱՎԷԻ ԳԻՆԻ

Կազդուրիչ, Սննդարար և Ջօրացուցիչ,

Գօլա, Գօգա, Կուարանա և Գաքաօէ բաղադրեալ.

Ջղային հիւանդութեանց, Տկարութեան, Արեան պակասութեան, Ֆիզիքական և Մտաւորական յոգնութեան մանաւանդ Ապաքինութեան ժամանակ խիստ օգտակար է։

Այս գինւոյ արժէքն ու յարգն գիտնալու համար Ձեր բժշկին դիմեցէք։

Կը գտնուի ի Պոլիս Վ. Գասպարեանի դեղավաճառատունը և ամեն դեղ տուն։

ՔԻՒՆԱՐՏ (CUNARD)
ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ ՇՈԳԵՆԱՒԱՑԻՆ

Ուղ- ղակի երթեւ- եկ Լիվըրբուլի և Ալեքսանդրիոյ միջեւ

Անուանք	Թոնոյ	Անուանք	Թօնօ
Ումպրիա	7718	Պոթնիա	4581
Էդրուրիա	7718	Սամարիա	3574
Սէրվիա	7391	Մարաթօն	2403
Ուրանիա	7268	Ատլաս	2393
Բավոնիա	5587	Սարակոսա	2166
Սէֆալօնիա	5517	Թարիֆա	2246
Կալլիա	4809	Բալմիրա	2144
Սիթիա	4557	Թրինիտատ	1899
Ալէբբօ	2143	Մորօգգօ	1855
Քէտար	1876	Քամբանիա	12950
Շէրպուրկ	1614	Լուքանիա	12950
Դագալոնիա	4845		

Դիմել առ ԹՈՄԱՍ Ձ. ՃՕԼԻ գործակատար
Thomas C. Joly
Ալիքսիատիս խան, Թիւ 401
Ղալաթիա 335

HAMBURG MUNICH UNITED

ՀԱՄԲՈՒՐԿ ԵՒ ՄԻՒՆԻԽ
ՄԻԱՑԵԱԼ

ԱՊԱՀՈՎԱԳՐԱԿԱՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆՔ ԸՆԴԴԷՄ ՀՐԴԵՀԻ

Դրամագլուխ	Ֆրանք 8,000,000
Պահեստի դրամ	» 10,028,000
Տարեկան հասոյթ	» 23,250,000

Ընկերութիւնս ՓՈԽԱԴԱՐՁ ԵՐԱՇԽԱՒՈՐՈՒԹԵԱՄԲ կ'ապահովագրէ մթերանոցներ և բ[illegible] և տուն մէջ գտնուած վաճառքներ և կարասիներ խիստ չափաւոր սակագնօք

894 Լիազօր ներկայացուցիչ Կ. Պոլսո

ԳԱՌՆԻԿ ԱՍՏՈՒԱԾԱՏՈՒՐ, Պոլիս, Պահչէ—Գաբու, Աստուածատուր խան. 12, 13, 14

Շէնքի փոփոխութեան պատճառաւ, ԷՖՍԲՈՐԴ ՎԸՐՊԱՆՏի մասնաճիւղը ի Ղալաթիա, Թիճարէթ խան, Բէրչէմպէ Բազար, կը ծանուցանէ թէ գիներու մեծ զեղչ մը պիտի ըլլայ չարժիչներուն, ցորեն լուալու մեքենաներուն, ձուլածոյ գլանիկաւոր աղօրիքի, ալիւրի մաղարանի, մաքրիչ-օդածծիչի, ճախարակներու, դաշնակներու, դրամարկղներու և այլնի վրայ, որք կը գտնուին յիշեալ ընկերութեան Կ. Պոլսոյ մասնաճիւղին Ցուցադրութեան մէջ։

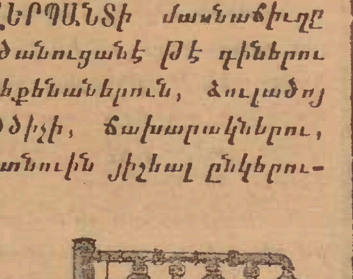

ԷՖՍԲՕՌ ՎԷՌՊԱՆՏ
ԸՆԿԵՐԱԿՑՈՒԹԻՒՆ
ՄԵՔԵՆԱՑԻՑ ԳՈՐԾԱՐԱՆՆԵՐՈՒ
ԵՒ ԳԵՐՄԱՆԱԿԱՆ ԳՈՐԾԱՏՈՒՆՆԵՐՈՒ
ԱՐՏԱԾՄԱՆ ՀԱՄԱՐ
ԱՆԱՆՈՒՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ
Կ. ՊՈԼՍՈՅ ՇՐՋԱՆԱԿ

Ցուցադրութիւն մեքենաներու եւ գերմանական ճարտարագործութեան այլ նիւթերուն Ղալաթիա, Բէր էմպէ Բազար եւ Մէհրէմէ փողոց, Թիճարէթ խան [Նախկին կեդրոնատեղի Րէժիի]

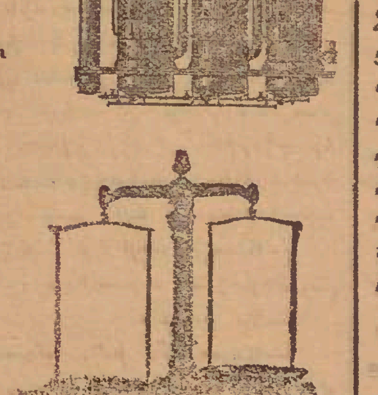

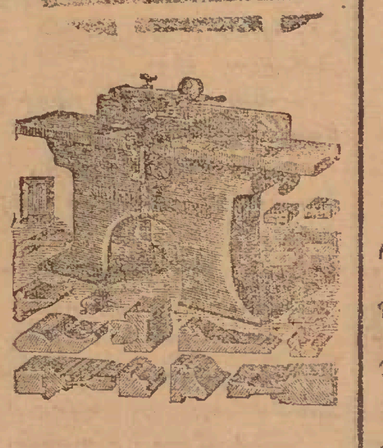

Մեծ մթերք զանազան մեքենաներու, որք են՝ շոգեշարժ մեքենայք, կազով ու քարիւղով շարժող մեքենայք, որոց մին շարժման կը դրուի եթէ յաճախորդն ուզէ։ Պարզ քարիւղի լամբարը մէկ ժամուան մէջ 0.4 ոխլկրամ կը սպառէ, այսինքն ժամը 15էն 20 փարաի։ Կը գտնուին նաեւ ճախարակներ, ծակող մեքենաներ, ներան բացող մեքենաներ, երկաթաթիթեղէ եւ թանմբաքարտէ թիթեղահատներ, թիթեղագործութեան, դարբնութեան, կոպղարարութեան, ատաղձագործութեան մեքենաներ, ջրհաններ, հերկագործական մեքենաներ, շաղախ, գերմանական երկաթէ գերաններ, ասֆալտ, խայծղանաւոր քարդոն, խոհանոցի անօթք, կազի լամբարներ, ճեմիշի կազմածք, պիսիքլէդ, կարի մեքենայ, եւն. եւն.

Մասնաճիւղք
ԱԹԷՆՔ, Սոփոկլէս փողոց, 11 [Նախկին Պորտ ԱԹէնքի]

Կեդրոններ
ՅԱՆԻԿ, Թոփհանէ Թաղ, ՊԻՐԷՈՆ, Բլիւտոն փղց.

Գործակալութիւնք

ՍԵԼԱՆԻԿ ԻԶՄԻՐ	ՄԵՐՍԻՆ ՀԱԼԷՊ	ՊԷՐՈՒԹ ԴԱՄԱՍԿՈՍ	ՔԱՅՖԱ ԵԱՖԱ

Քորֆու, Զանդա, Բադրաս. Քալամադա, Շիրա, Վօլօ, Աղեքսանտրիա, Գահիրէ։ 360

EMULSION SCOTT

(ՍԳՈԴԻ ՕՇԱՌԵՆ)

ՄՈՐՈՒԻ ՁԿԱՆ ՁՈՒԹ ԻՒՂ

Հիփոֆոսֆիթ կրով և սոտայով

Պատրաստեալ ձեռամբ ՍԿՕԹԻ և ՊՕՈՒՆԻ ի Նիւ-Եորք։

Կաթէն չափ ախորժահամ է

Մորին ձկան համ ունի բոլոր յատկութիւններէն զատ։ Հիփոֆոսֆիթներու յատկութիւններն ալ ունի

Կը բուժէ Թոքախտը
Կը բուժէ անարիւնութիւնը
Կը բուժէ խոյլերը
Կը բուժէ հազը, ցրտառութիւնները
Կը բուժէ ընդհանուր տկարութիւնը
Կը բուժէ մանկանց ծռզածութիւնը

Բժիշկներէն ընդունուած է, անուշ համ ու հոտ ունի, գեւռ ... է, և ամենէն փափուկ ստամոքսները կը տանին զայն։

Կը վաճառուի գլխաւոր դեղավաճառաց և դեղագործաց քով։

Գործակալաք ի Կ. Պոլիս, ՀԱՄՄԷՐ ԵՒ ՀԱՒՐԵԼ

ԱԶԴ

ՅԱԿՈԲ ԷՖ. ՍՈՒՔԻԱՍԵԱՆ կը ծանուցանէ յարգոյ հասարակութեան թէ իր Խավեար խանի մէջ ունեցած գինիի Տէբօն այս անգամ փոխադրուած է Կալաթա Զիւլֆարի փողոց Եուսուֆ Իզզէտտին խանի ներքեւ Թիւ 2 մթերանոցն։

Ցիշեալը արժանացած է Օսմանեան Իֆթիխարի և Զիքակոյի ու Պուլկարիոյ առաջին արծաթ Միտալներու։ Սոյն մթերանոցին մէջ կը ծախուին իւր շինած Քարթալի տեսակ տեսակ գինիներ սեղանի. մանաւանդ հիւանդաց համար հին գինիներ, գնահատուած երեւելի բժշկաց կողմէ, տակառով, քաշով և շիշով։ Նոյնպէս բարգը խաղողէ եղած Մաստիքա և Քարթալի ճիպրէի Տիւզ օղի, որ փափկաճաշակաց կողմէ արդէն գնահատուած են։

645 7—50

COMP. RUSSE
ED NAVIGATION A VAPEUR ET DE COMMERCE

ՌՈՒՍԱԿԱՆ ՇՈԳԵՆԱՒԱՑԻՆ
ԵՒ ԱՌԵՒՏՐԱԿԱՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ

Շաբթուան երթեւեկութիւնք

Բշ. 24/6 Օտէսայի սուրհանդակ, ժամ 2ին յետ միջօրէի։
Գշ. 25/7 Աղեքսանդրիոյ ուղղակի սուրհանդակը ժամ 2ին յետ միջօրէի, Պիրէոնի ճամբով
Դշ. 26/8 Սուրհանդակ դէպի Փոքր-Ասիոյ նաւահանգիստները մինչեւ Պաթում, առաւօտեան ժամը 11ին։
Դշ. 26/8 Սեվաստաբոլի սուրհանդակ, առաւօտեան ժամ 10ին։
Եշ. 27/9 Օտէսայի սուրհանդակ, ժամը 2ին յետ միջօրէի։
Ուր. 28/10 Աղեքսանդրիոյ Սուրհանդակ, հանդիպելով Սուրիոյ նաւահանգիստները երկու շաբաթը անգամ մը ժամը 4ին։

ԱԶԴ.— Յունիս 23/7, երեքշաբթի օրը Կ. Պոլսէն դէպի Սուրիոյ նաւահանգիստները մեկնող գւղեւորը Զմիւռնիոյ մէջ պիտի հանդիպին Թրիփօլի, Պէյրութ, Եաֆա եւ Բօր-Սայիտ գացող շոգենաւին։ 263

ՇՈԳԵՆԱՒԱՑԻՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ
ՀԱՅԿԱԶԵԱՆ և ՄԱՐՈՔԵԱՆ
Ն. ԲԱՔԻ ու ԸՆԿ

Մարսէյլէյի և Պաթումի մէջ— կանոնաւորապէս բանող

Սէնթ-Ժոզէֆ շոգենաւը Նովօրոսսիսք պիտի ուղեւորի հանդիպելով Սամսոն, Կիրասոն, Տրապիզոն և Պաթում յուլիս 8ին իրիկուան ժամ 4ին (Ը. Ե.)։

Մէնկրէլի շոգենաւը ուղղակի Մարսիլիա պիտի ուղեւորի յուլիս 14ին (Ը. Ե.)։

Բարիզ-Լիոն-Մարսիլիոյ երկաթուղեաց ուղեւորութիւնն ի միասին առնլով,

Ա. կարգ 245 ֆրանք
Բ. » 175 »

Ուղղակի և տրանզ ուղեւորութիւն

Նաւուղիէի, ուղեւորութեան և այլ տեղեկութեանց համար

Դիմել առ գործակատար
ԹԻՄՈԹԷ ՐԸԳՈՒԼ
33 Մումհանէ փողոց Թ. 10

Արտօնատէր Ս. ՏԱՄԱՏԵԱՆ

ՏՊԱԳՐՈՒԹԻՒՆ ԱՐԵՒԵԼՔ ԼՐԱԳՐՈՅ